Mustafa Ašur

svijet džina

i njegove tajne

Mustafa AŠUR

Svijet džina

i njegove tajne

Sa arapaskoga preveo:
Avdija Hasanović

ISLAMSKI CENTAR MOSTAR

Naziv originala

عالم الجن – أسراره و خفاياه

ALEMUL DŽINNI - ESRARUHU VE HAFAJAHU

Izdavač
ISLAMSKI CENTAR MOSTAR

Za izdavača
Mr. Salih ČOLAKOVIĆ

Recenzenti
Salih ČOLAKOVIĆ
Mithat ČELEBIĆ

Redaktor
Mustafa DELIĆ

Korektor
Samir KAMENJAŠ

Naslovna strana
Avdija ĆORIĆ

Kaligrafija
Avdo ABAZA

Tehničko uređenje i kompjuterska obrada
Izedin ŠIKALO

Štampa
ŠTAMPARIJA ISLAMSKOG CENTRA MOSTAR

Za štampariju
Ibro Rahimić

Tiraž: **1000**

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Džine i ljude sam stvorio samo da Meni robuju."

(Ad - Dariyat, 56)

Uvod

Hvala Allahu dž.š. koji je od sasušene ilovače, kao što je grnčarija, stvorio čovjeka, a od plamena vatre kojeg je učinio nevidljivim, džine.

Allah dž.š. je stvorio džine, dobre i loše i nije im dao vlast nad čovjekom, osim da ga navode na zlo i uljepšavaju mu poroke.

Salat i selam na Muhammneda s.a.v.s. kojega je Allah dž.š. poslao iz milosti prema svjetovima i svim ljudima.

Hvala Allahu dž.š. koji je poslao nekoliko džina da Kur'an slušaju:

„Reci: 'Meni je objavljeno da je nekoliko džinnova prisluškivalo i reklo: „Mi smo, doista Kur'an, koji izaziva divljenje, slušali; koji na pravi put upućuje - i mi smo u nj' povjerovali i više nikoga nećemo Gospodaru našem, ravnim smatrati'"

(Al-Ginn, 1-2)

Svjedočim da je samo Allah - Bog Jedini, koji nema saučesnika i koji nas je upoznao u Svojoj jasnoj knjizi, da je šejtan čovjeku otvoreni neprijatelj.

Svjedočim da je Muhammed s.a.v.s. Njegov rob i Njegov poslanik, da je poslan kao dobro svim ljudima i da mu je objavljen Njegov jasni govor:

- I reci: „Tebi se ja, Gospodaru moj, obraćam za zaštitu od priviđanja šejtanskih, i Tebi se, Gospodaru moj, obraćam da me od njihova prisustva zaštitiš!" (Al-Mu'minun, 97-98)

Neka Allah dž.š. blagoslovi i spasi Muhammeda s.a.v.s. i njegovu porodicu. Molim Allaha dž.š. za blagoslov i spas na Sudnjem danu.

***

Svijet džina je prepun tajni, čuda i zagonetnih stvari, pa ga ljudi zbog toga žele upoznati... U samom arapskom jeziku za pojam „džini" postoji iznenađujuće mnogo izraza, posrednih i neposrednih. Postoje imena za džine u pravom i figurativnom smislu; terminologija za njihovu povezanost s ljudima; izrazi za harmoniju (sklad u odnosima) između njih i ljudi; nazivi za kontakt s njima, kao i informacije o džinima i područjima koja nastanjuju.

Onaj, koji se odluči na istraživanje pomenute teme, može postići svoj cilj jedino uz temeljito istraživanje i analizu. Nije nikakvo čudo što su džini „zauzeli" ovakav udio u arapskom jeziku, s obzirom da su ljudi oduvijek vjerovali u njihovo postojanje i njihovu sposobnost da utiču na neobične pojave. Kao što kaže profesor Muhammed Ševki Emin,

sekretar Akademije za jezik, džini su na osnovu svojstava podijeljeni na kategorije dobrih i loših. Svaka tajanstvenost i misterioznost pripisivana je njima.

Sve, dosad navedeno, pokazuje da džini imaju dubok uticaj na život ljudi.

S aspekta vjere, činjenica o postojanju džina je temeljna, obzirom da Uzvišeni Kur'an ukazuje na postojanje stvorenja po imenu džini, a kojih ima dobrih i loših. Komentatori Kur'ana a.š. u svojim djelima opisuju ono što je o džinima pomenuto u Kur'anu a.š. i na osnovu onoga što je kazano u hadisima o ovom pitanju, navodeći njihova imena, građu, navodeći koji od njih jedu, šta jedu ili ne jedu... Pri tome se ne obaziru na neke israilijate i jevrejska djela, koja se smatraju pouzdanim izvorima kod prvih generacija učenjaka. Takva djela su ti učenjaci katkada tumačili i nekim slabijim hadisima da bi ih bolje razumjeli.

I. Mnogi od nas čude se čovjeku 20-og stoljeća koji vjeruje u tajne koje ne ulaze u domen njegovih čula i koje je nemoguće znanstveno provjeriti. A istovremeno je i sam svjedok ogromnnog napretka na polju nauke, i izvanrednog civilizacijskog razvoja, zahvaljujući znanstvenoj i dijalektičkoj misli. Ovaj civilizacijski razvoj otpočeo je u drugoj polovini 18-og, a zamah je doživio početkom 19-og stoljeća. Sagrađen je na znanstvenom eksperimentu koji je uspostavljen pod različitim okolnostima. Vjerujemo u ovaj eksperiment, jer se temelji na čvrstim dokazima u koje nema sumnje, poznat pod nazivom: „eksperimentalni metod." Doveo je do ogromnog napretka koji je obasjao čovječanstvo električnom energijom; čovjeku olakšao komunikaciju

upotrebom induktivnih talasa; osigurao pobjedu u otkriću bakterija koje napadaju čovjeka; otkrio brojna hemijska jedinjenja u ljudskom tijelu, koja nam pomažu da upoznamo bolesti tog istog tijela, da bismo ponovo vratili zdravlje i ravnotežu. Uprkos svemu ovome, a u svjetlu ovog frapantnog razvoja, ukažu nam se, s vremena na vrijeme, pojave od kojih nam se gubi pamet, a nije ih moguće podvrći znanstvenom eksperimentu. Na čelu ovih pojava je „fenomen džina“. Da li da govorimo kao neki: „To su samo priče“.

Mi ne govorimo tako jer oni koji ne priznaju džine ne priznaju ni Kur'an. Takvi poriču postojanje duhovnog i materijalnog svijeta o kojem savremena nauka neprestano i jasno iznosi činjenice. Ovakvi mogu biti samo neznalice i nevjernici.

Širom svijeta rasprostranjena su parapsihološka istraživanja a njihov cilj je registrovanje neobičnih pojava znanstvenim metodama. Može se reći, kao što kaže dr Re'uf Abid, član Nacionalnog udruženja za duševno istraživanje, da: „Parapsiholog u svojim istraživanjima ispušta iz vida nepobitnu činjenicu o kontinuitetu ljudskog života nakon smrti materijalnog tijela.“

Nauka do sada nije razriješila činjenicu o postojanju nevidljivih bića koja se nazivaju džinima. Pošto nam nauka svakim danom otkriva nešto novo, na nama - muslimanima je da se čvrsto držimo onoga što je objavljeno od Gospodara Svjetova:

„Mi ćemo im pružati dokaze Naše u prostranstvima svemirskim, a i u njima samim, dok im ne bude sasvim jasno da je Kur'an istina.“ (Fussilat, 53)

Možemo smatrati ispravnim stav šejha Al-Bakuria, Allah mu se smilovao, da je bezbožnik onaj koji poriče postojanje džina, tj. da čovjeka koji negira postojanje šejtana i džina ne možemo smatrati pripadnikom naše uzvišene vjere, jer on negira sam temelj na kome ona počiva. Allah dž. š. je dao prednost vjernicima nad nevjernicima jer su oni ti *„koji u nevidljivi svijet vjeruju“. (Al-Baqara, 3)*

Zajednička karakteristika vjernika i nevjernika je da vjeruju u vidljivo, ali vjernik se od nevjernika razlikuje upravo po tome što vjeruje u neviđeno.

Šejh Al Ša'aravi kaže: „Vjerovanje u nevidljvo je obaveza, nije važno da li spoznajemo kvalitet. Iman ima vrhunac a njegov vrhunac je da vjeruješ u Allaha dž.š. Ako vjeruješ u Allaha dž.š. po svom izboru, ako si dospio na vrh svojim umom neophodno je da prihvatiš od Allaha dž.š. sve što ti govori - shvatao to tvoj um ili ne.“

Ako nam nauka svakim danom otkriva tajne koje su bile u domenu nevidljivog a sada postaju vidljive, mi muslimani trebamo svakim danom da učvršćujemo uvjerenje da je istina ono što nam je Poslanik a.s. prenio od našeg Gospodara, kao i ono što je rekao Muhamed s.a.v.s. Ovo će biti tema knjige koja je ugledala svijetlo dana uz Allahovu dž.š. pomoć. Knjiga je iskren poziv na nepatvoreno Allahovo dž.š. jedinstvo i robovanje Njemu, ona će nam ukazati i na opasnosti novotarija, izmišljotina i bajki koje su zavladale među ljudima, nekada i sada. Ova knjiga upoznaje čitaoca sa svijetom džina, onakvim kakav on zaista jeste bez pretjerivanja i opširnosti. Knjiga se zasniva na Kur'anu a.š., hadisu i predanjima islamskih učenjaka koji nam otkrivaju ovaj svijet - svijet džina.

Tajne ovog svijeta otkrivamo i objašnjavamo obrađujući slijedeće teme:

1. Realnost svijeta džina i njegova priroda
2. Obaveze džina
3. Džini i njihov lični život
4. Džini i nauka
5. Džini i vjerovjesnici
5. Razno o džinima
6. Fenomeni borbe između šejtana i čovjeka
7. Čovjekova oružja u sukobu sa šejtanom

Knjiga koja je pred nama obuhvata sve probleme koji okupiraju čovjeka. Ona je i odgovor na sva pitanja koja nas uznemiravaju a koja se tiču teme koju tretiramo.

Želja nam je da vam predočimo činjenice na lahak i neposredan način, a Allah dž.š. najbolje zna svačiju namjeru.

Pomoć je jedino od Allaha dž.š., na Njega se oslanjamo i Njemu se obraćamo.

Mustafa 'Ašur Kairo, juli 1986. g.

PRVO POGLAVLJE

REALNOST SVIJETA DŽINA I NJEGOVA PRIRODA

1. Pouzdanost postojanja svijeta džina
2. Ko su džini
3. Materija od koje su stvoreni džini
4. Kada je Uzvišeni Allah dž.š. stvorio džine
5. Vrste džina
6. Imaju li džini tijelo
7. Da li džini imaju druga imena
8. Da li džini imaju sposobnost pojavljivanja u drugom obliku
9. Mogućnosti i sposobnosti džina
10. Da li džini umiru
11. Kako se kreće šejtan
12. Vrijeme u kojem se šejtan najčešće pojavljuje
13. Gdje se nalazi prijestolje Iblisa
14. Zapomaganje Iblisa
15. Šta je Iblis učinio prije čovjeka
16. Da li Iblis pripada džinima ili melekima
17. Da li džini zavide

1. POUZDANOST POSTOJANJA SVIJETA DŽINA

O pitanju postojanja džina ljudi su se razilazili kako u prošlosti tako i danas. Jedni potpuno poriču njihovo postojanje, dok drugi tvrde da se pod džinima podrazumijevaju negativne sklonosti i snage u samom čovjeku, kao što pojam meleka, po njima, podrazumijeva pozitivne sklonosti.

Pristalice spiritualizma priznaju postojanje džina, ali ih nazivaju „lošim duhovima“ i tvrde da se „loši duhovi“ brže odazivaju jer su slabiji. Što se tiče „nebeskih duhova“ oni se sporije odazivaju jer su jači. Neki idolopoklonici smatraju da džini označavaju duše zvijezda. Ipak, većina ljudi vjeruje u postojanje džina. Oni koji poriču postojanje džina iznose mnogobrojne dokaze, a njihovo uvjerenje počiva na nemogućnosti njihove spoznaje. Odgovor na ovakve stavove krajnje je lahak, pošto odsustvo spoznaje nije dokaz. Ne priliči čovjeku koji je razuman da odbacuje postojanje nečega samo zbog toga što on ne može da pronikne u njegovo postojanje.

To je upravo ono zbog čega je Allah dž.š. prekorio nevjernike kada je rekao:

„Oni poriču prije nego temeljito saznaju šta ima u njemu“... (Yunus, 39.)

Na primjer: Da li je nemogućnost čovjeka da čuje talase, kojima je ispunjen svijet dokaz da oni ne postoje čak i nakon pronalaska radija i televizije koji vrše prijem tih talasa?

Da li vjerujemo u ono što ne čujemo?! Da li je bilo moguće nekom čovjeku, koji je živio u prošlosti, da odbaci mogućnost i realnost postojanja ovih savremenih pronalazaka, u koje niko sada ne sumnja, da ga je o tome obavijestio neko kome on vjeruje. Svaki musliman vjeruje u postojanje džina, kako kaže Ibn Teimijja, isto onako kao što vjeruje da je Allah dž.š, poslao ljudima Muhammeda s.a.v.s. Većina nevjernika vjeruje u postojanje džina. Kitabije (kršćani i jevreji) isto kao i muslimani vjeruju u postojanje džina, iako kod njih postoje sekte koje odbacuju njihovo postojanje, kao što i u Islamu džehhmije, mu'tezilije i još neke skupine negiraju postojanje džina.

Dokazi o postojanju džina počivaju na kur'anskom tekstu, hadisima i mogućnosti uspostavljanja direktnog kontakta s njima. Kroz čitavu historiju čovječanstva primjećuje se kontinuitet vjerovanja u postojanje džina kao i objave.

Dakle, nije postojala ni jedna skupina ljudi koja se istinski odazivala Allahovom dž.š. pozivu a da je odbacivala postojanje džina. Navodimo, zato, neke kur'anske ajete koji dokazuju postojanje džina:

„Džinove i ljude sam stvorio samo zato da mi se klanjaju." (Ad-Dariyat, 56);

„I bilo je ljudi koji su pomoć od džinova tražili, pa su im tako obijest povećali." (Al-Ginn, 6);

„Reci: Meni je objavljeno da je nekoliko džinova prisluškivalo..." (Al-Gin, 1);

„A još prije smo stvorili džinove od vatre užarene". (Al-Higr, 27)

Brojni su hadisi koji govore o ovom području. Sada ćemo navesti samo slijedeće riječi Allahovog Poslanika s.a.v.s.:

„Postoje tri vrste džina: oni koji se kreću u vazduhu, oni koji su u liku zmija i pasa i skupina onih koji se kreću i koji su nastanjeni." (Prenose Al-Hakim, At-Tabarani i Al-Bajhaki u djelu Al-Esma va as-Sifat). Mnoge hadise koji pružaju jasne dokaze o postojanju džina pomenut ćemo u ovoj knjizi u kasnijim poglavljima. Postoje brojne predaje o neposrednom i direktnom kontaktu ljudi s džinima. U ovoj knjizi bit će pomena i o ovakvim slučajevima, a ovdje ćemo čitaocima navesti samo jedan primjer: Al-A'meš priča da su mu jedno veče došli džini i on ih je pitao:

- Koja vam je najdraža hrana?

Odgovorili su:

- Riža!

Donijeli smo im rižu. Gledao sam kako se komadi hrane dižu a nisam vidio nikoga. Pitao sam:

- Da li i vi imate iste želje kao i mi?

Odgovorili su:

- Da.

Pitao sam:

- Ima li među vama otpadnika?

Odgovorili su:

- Da! Oni koji su loši.

Al-Hafiz abu al-Hadžadž al-Mazijj tvrdi da je predaja ove priče sahih, tj. tačna i istinita do al-A'meša.

Postojanje džina je, kako smo vidjeli, nepobitna stvar. Dokazi su: Kur'an, Hadis i neposredni kontakt. Možda će neko upitati: „Ko su ti džini čije postojanje nastojite dokazati?"

Odgovor na ovo pitanje daćemo u slijedećoj tačci.

2. KO SU DŽINI

Džini su zasebna i specifična skupina stvorenja Uzvišenog Allaha dž.š. Razlikuju se od ljudi i meleka. Međutim, oni i ljudi imaju i određene zajedničke osobine kao što su sposobnost spoznaje i sposobnost ispravnog rezonovanja. Kao i ljudi, imaju slobodu izbora između istine i laži, kao i između dobra i zla. Najvažnija osobina po kojoj se razlikuju od čovjeka je pitanje porijekla, s obzirom da se porijeklo džina razlikuje od porijekla ljudi.

3. MATERIJA OD KOJE SU STVORENI DŽINI

U mnogim ajetima Allah dž.š. nas obavještava da je stvorio džine od vatre:

„A još prije smo stvorili džinove od vatre užarene.“
(Al-Higr, 2)
„On je stvorio džine od plamena vatre.“
(Er-Rahman, 15)

Ibn Abas i Mudžahid iznose da pojam „maridž“ u gornjem ajetu označava plamen, a Nevevi tvrdi da pojam „maridž“ označava kombinaciju dima i vatre. Muslim prenosi od h. Aiše da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Meleki su stvoreni od svijetla, džini od plamena vatre a čovjek onako kako je opisano (u Kur'anu).“

Ovdje se ne mogu postavljati nikakva pitanja jer nas je Allah dž.š. obavijestio da su džini stvoreni od vatre i da ih zvijezde padalice pogađaju i spaljuju, kao što vatra spaljuje drva.

Uzvišeni Allah dž.š. je džine i šejtane pripojio vatri kao što je čovjeka pripojio zemlji - ilovači i glini. Želi se reći da je ljudski korijen zemlja i da je čovjek bio zemlja, a ne da je stvarna zemlja. Isto tako džini su u svom prapočetku bili od vatre. Dokaz za to je hadis kojeg prenosi imam Ahmed od Ebi Sa'id al-Hudrija da je Allahov Poslanik s.a.v,s. ustao da klanja sabah, a on (Iblis) je bio iza njega. Učio je (u namazu) ali je njegovo učenje bilo nerazumljivo. Nakon što je završio namaz, Poslanik je rekao:

„Da ste samo mogli vidjeti mene i Iblisa. Pružio sam svoju ruku i davio sam ga dok nisam osjetio hladnoću njegove pljuvačke između ova dva prsta (palac i kažiprst), a da nije dove mog brata Sulejmana a.s. vezao bih ga za jedan stub džamije da se medinska djeca igraju s njim. Ako je neko od vas u stanju da spriječi Iblisa da bude između vas i kible, neka to i učini“.

Ako je Iblis od užarene vatre, kako može da bude njegova pljuvačka hladna?! Ako je njihova suština vatra, otkuda pljuvačka? Dokaz da džini nisu ostali u svom vatrenom porijeklu su riječi Poslanika:

„Zaista je Allahov neprijatelj Iblis došao sa vatrenom bakljom da bi mi je stavio u lice.“ (Hadis prenosi An-Nisai od Ebi ad-Derda)

Prenosi imam Ahmed da je jedan čovjek pitao Abd ar-Rahmana ibn Hanbeša kako je postupio Allahov Poslanik s.a.v.s. kada su ga napali šejtani.

Taj slučaj je u hadiskoj predaji zabilježen na slijedeći način:

„Allahovom Poslaniku s.a.v.s. došli su šejtani iz klanaca i s brdâ. Među njima je bio i šejtan s vatrenom bakljom kojom je želio da spali Muhameda a.s. Poslanik je zadrhtao i počeo da

uzmiče. Tada je došao Džibril a.s, i rekao:

- Uči Muhammede!...

- Šta da učim? - upitao je Resulullah.

- Uči: „Utječem se Allahu dž.š. Njegovim savršenim riječima o kojima je ovisan i dobročinitelj i griješnik. Utječem se Allahu dž. š. od zla onoga što On stvara iz ničega, od zla koje spušta s nebesa, od zla koje uzdiže na nebesa, od zla koje je stvorio na zemlji i od zla koje izlazi iz nje, od zla kojim iskušava i noću i danju, od zla svakog putnika, osim onog koji putuje sa dobrom Milostivog.“

Ugasila se vatra šejtana i Uzvišeni Allah dž.š. ih je uništio.

Smisao navedenog hadisa je da džini nisu ostali vječno u svom vatrenom porijeklu, jer ako su oni zapaljiva vatra, otkuda im potreba da dođe šejtan ili Ifrit s vatrenom bakljom. Ruka šejtana ili Ifrita dodirom bi, u tom slučaju, spalila čovjeka kao što ga spaljuje i stvarna vatra. Ovo dokazuje da se ta vatra tokom vremena gasila, dok u određenom trenutku nije postala hladna. Tako su postale hladne i tvari koje se izlučuju iz organizma poput pljuvačke koju je osjetio Poslanik s.a.v.s.:

„I davio sam ga dok nisam osjetio hladnoću njegove pljuvačke...“

Nema sumnje da džini jedu i piju ono što i mi jedemo i pijemo što im omogućuje razvoj i egzistenciju. Jedu toplo, hladno, suho, svježe...

Hrana i reprodukcija su tokom vremena učinili da džini pređu iz svog vatrenog oblika i da u njima prevlada narav četiri elementa: toplota, hladnoća, vlaga i suhoća.

4. KADA JE UZVIŠENI ALLAH DŽ.Š. STVORIO DŽINE

Postoje brojna i različita mišljenja oko određivanja vremenskog perioda u kom su stvoreni džini. Međutim, veliki dio njih nema podloge u Kur'anu i Sunnetu. Navešćemo neke od ovih mišljenja: Ibn Bušr prenosi da je Abdullah b. Amr b. As rekao:

„Uzvišeni Allah dž.š. je stvorio džine 2000 godina prije čovjeka."

Neki tvrde da su džini stvoreni 40 godina prije stvaranja čovjeka.

Kao što smo ranije iznijeli, ovakvi stavovi nemaju dokaza u Kur'anu i Sunnetu, pa im ne možemo pridavati značaj.

Ono što želimo istaći o ovom pitanju je da je stvaranje džina prethodilo stvaranju čovjeka, jer je Allah dž.š. rekao:

„Mi smo stvorili Adema od ilovače, od blata ustajalog, a još prije smo stvorili džine od vatre užarene."

(Al Higr, 26-27)

Vidimo, dakle, da je u ovom ajetu jasno rečeno da je Allah dž.š. stvorio džine prije čovjeka.

5. VRSTE DŽINA

Postoje tri vrste džina shodno hadisu u kome Muhammed s.a.v.s. kaže: *„Postoje tri vrste džina: oni koji se kreću u vazduhu, oni koji su u liku zmija i pasa i skupina onih koji se kreću i koji su nastanjeni."*

(Prenosi Al Hakim, At-Taberani i Al-Bejheki u djelu Al - Esma ve as-Sifat)

Ibn Ebi ad-Dun'ja u djelu „Mekaidu aš-šejtan" prenosi od Ebi ad-Derda da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Uzvišeni Allah dž.š. je stvorio tri vrste džina: oni koji su u liku zmija, akrepa i gmizavaca, skupina onih koji se kreću poput vjetra, a treća vrsta su oni koji će polagati račun".

6. IMAJU LI DŽINI TIJELO

O pitanju da li džini imaju tijelo postoje dva mišljenja. Prvo, da džini nemaju tijela niti sposobnosti utjelovljenja nego da su oni samostalna materija. Drugo je, da džini imaju tijelo, ali se opet i o ovome ulema razilazi. Jedni smatraju da džini imaju formirano tijelo i odgovarajuće likove i da je moguće da budu zbijeni tj. da materija od koje su stvoreni poprimi formu ili lik. Drugi su mišljenja da su tijela džina nježna i da je jedini uzrok što ih ne vidimo slabost našeg čula vida.

Mi bismo ih svakako mogli vidjeti da nam je Allah dž.š. podario jača čula vida, ili da njihova tijela nisu baš tako nježna. Na finoću tijela džina i njihovu nježnost ukazuju i riječi Uzvišenog Allaha dž.š.:

„On vas vidi, on i vojske njegove, odakle vi njih ne vidite". (Al-A'raf, 27)

Ovo su samo neka mišljenja koja su navedena da bi se objasnila kakvoća tijela džina.

Najvažnije što želimo istaći iz ovog područja jeste da su tijela džina izuzetno nježna i zbijena. Jedina moguća ispravna

spoznaja stiče se na osnovu Kur'ana i Hadisa, ali oba ova izvora ne nude nam podrobnije informacije, pa se trebamo uzdržati od daljnje rasprave o navedenom problemu.

7. DA LI DŽINI IMAJU DRUGA IMENA

U arapskotn jeziku postoji nekoliko pojmova koji označavaju različite vrste džina. Pomenućemo neka njihova imena:

džin - označava običnog džina
Amir - onaj koji živi s ljudima
Šejtan - onaj koji je postao veliki griješnik i koji je zao
Ervah - onaj koji se ukazuje djeci
Ifrit - onaj čija je moć velika, koji je jak i čija je sposobnost ogromna

Sam pojam džin nastao je iz korijena glagola „dženne" što znaći prekriti, pokriti, zastrijeti, sakriti ili biti sakriven od očiju.
„On vas vidi, on i vojske njegove, odakle vi njih ne vidite." (Al-A'raf, 27)

8. DA LI DŽINI IMAJU SPOSOBNOST POJAVLJIVANJA U DRUGOM OBLIKU

Džini posjeduju veliku sposobnost pojavljivanja u drugim oblicima. Pojavljuju se u likovima zmija, akrepa, konja, goveda, deva, brava, ptica itd. Mogu se pojaviti i u liku čovjeka.

Postoje mnoge priče koje potvrđuju navedeno. Prenosi se da

se šejtan pojavio u liku starca iz Nedžda kada su se sakupili neprijatelji Muhammeda a.s. u vijećnicu da se posavjetuju šta da učine i kako da napakoste Muhammedu a.s. Da li da ga ubiju, uhapse, ili protjeraju. Šejtan im je tada predložio kao najbolje rješenje ubistvo.

Prenosi Muslim od Ebi Se'id al-Hudrija da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao:

„U Medini postoji grupa džina koja je primila Islam, pa ko vidi nekog iz ove skupine 'avamira' neka ga upozori tri puta, a ako počne i poslije toga da se približava, neka ga ubije, jer to je Šejtan".

9. MOGUĆNOSTI I SPOSOBNOSTI DŽINA

Džini posjeduju mogućnosti i sposobnosti koje ne posjeduje čovjek. Jedna od tih sposobnosti je izvanredna pokretljivost. Najbolji primjer za ovu tvrdnju je obećanje džina Ifrita Sulejmanu a.s. da će mu donijeti prijesto jemenske kraljice u Jerusalim i to u tako kratkom roku da Sulejman a.s. neće uspjeti ni da ustane:

„Ja ću ti ga donijeti - reče Ifrit, jedan od džinova - prije nego iz ove sjednice svoje ustaneš, ja sam za to snažan i pouzdan". (An-Naml, 39)

U njihove sposobnosti spada i mogućnost pojavljivanja u likovima ljudi, životinja, ptica itd.

Također, posjeduju sposobnost uspinjanja do neba gdje prisluškuju vijesti i razgovore među melekima. Takvi se događaji spominju prije slanja Muhammeda a.s.

10. DA LI DŽINI UMIRU

Nema sumnje da džini umiru, pošto se i na njih odnose riječi Uzvišenog Allaha dž.š.:

„Sve što je na Zemlji prolazno je, ostaje samo Gospodar tvoj, Veličanstveni i Plemeniti, pa koju blagodat Gospodara svoga poričete?!" (Ar-Rahman, 26-28)

Prenosi se da je Vjerovjesnik s.a.v.s. govorio u dovi:

„Utječem se Tvojoj Uzvišenosti, onome koji nema druga i koji ne umire, a džini i ljudi umiru". (Sahih, Buharije)

Mi ne znamo koliko žive. Znamo samo na osnovu riječi Uzvišenog Allaha dž.š. da će Iblis čekati i ostati sve do Sudnjeg dana:

„Daj mi vremena do dana njihova oživljenja!", zamoli on. „Daje ti se vremena", reče On." (Al-A'raf, 14-15)

Ovaj ajet dokazuje da osim Iblisa postoji još onih kojima će se dati vremena do Sudnjeg dana. Međutim, u Kur'anu a.š. se direktno ne spominje da li svi džini spadaju u ovu grupu. Najvjerovatnije je da će samo neki džini živjeti sve do Sudnjeg dana, jer postoje predaje o njihovoj smrti. Jedna od njih je da je Halid ibn al-Velid ubio šejtana zvanog Uzza, zatim, da je jedan ashab ubio džina u liku zmije itd. Ibn Abas ističe da je karakteristika Iblisa iščekivanje.

11. KAKO SE KREĆE ŠEJTAN

Poslanik s.a.v.s. je rekao:

„Niko od vas ne ide u jednoj cipeli, a Šejtan zaista ide s

jednom cipelom." (Al Buhari Muslim, Ebu Davud, At-Tirmizi i Ibn Madždže)

Muslim prenosi da je Ebu Hurejre r.a. rekao da je Allahov Vjerovjesnik s.a.v.s. oporučio:

„Ako se prekine kaiš na sandali (cipeli) nekog od vas, neka ne ide dok ga ne popravi."

12. VRIJEME KADA SE ŠEJTAN NAJČEŠĆE POJAVLJUJE

Predvečerje je vrijeme kada se šejtani najčešće šire (pojavljuju). Allahov poslanik s.a.v.s. je rekao:

„Kada nastupi predvečerje, ili kada pada mrak, spriječite svoju djecu da izlaze, jer se tada šejtani raširе. Kada prođe sahat vremena, postupite kako želite. Zatvarajte vrata i spominjite ime Uzvišenog Allaha dž.š., jer Šejtan ne otvara, na taj način, zatvorena vrata."

Hadis prenosi Al Buhari od Džabira ibn Abdullaha.

13. GDJE SE NALAZI PRIJESTOLJE IBLISA

Prijestolje Iblisa je na moru.

Prenosi imam Ahmed od Džabira da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Prijestolje Iblisa je na vodi. Odatle šalje svoje odrede da se približe boravištu najpoštovanijih ljudi i iskušavaju ih. Jedan od njih dolazi do Iblisa i govori: Učinio sam to i to. Iblis mu

tada govori: 'Nisi ništa učinio!' Zatim dolazi drugi i kaže: 'Nisam napustio čovjeka dok ga nisam posvađao sa ženom.' Iblis izjavljuje, pohvaljujući takvog svog sljedbenika: On se približio čovjeku i ustrajan je u iskušavanju, pa dodaje: 'Da, ti si ispunio svoj zadatak!'"

14. ZAPOMAGANJE IBLISA

Iblis je zacvilio i zapomagao četiri puta:

1. Kada je proklet.
2. Kada je protjeran na zemlju.
3. Kada je poslan Muhammed a.s.
4. Kada je objavljena Fatiha.

Beki ibn Mahled u svom tefsiru kaže:
„Zapomaganje i neobuzdano naricanje su šejtanski posao"
Ibn Derid je rekao:
„Zapomaganje i jaukanje liče na cviljenje Iblisa."

15. ŠTA JE IBLIS UČINIO PRIJE ČOVJEKA

Al Begavi navodi da je Iblis prvo stvorenje koje je zakukalo. Hasan al Basri kaže:
„Iblis je okrutan i on je prvi koji se uporedio s čovjekom."
Ibn Sirin, također, tvrdi da je „Iblis prvi koji se uporedio s

nekim s obzirom na historijsku praksu koja je dovela do toga da je kriterij uporedbe nekada rezultirao obožavanjem sunca i mjeseca. Smisao ovih tvrdnji je da je Iblis raspravljao o sebi mjerilima uporedbe između njega i čovjeka, pa je smatrao da je on plemenitiji i uzvišeniji od čovjeka. Stoga je odbio sedždu, uprkos naredbi upućenoj njemu i svim melekima.

Džabir prenosi merfu' hadis da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao da je Iblis prvi koji je zapjevao.

Prenosi Ibn Šejbe da je Mejmun b. Mehran rekao:

„Pitao sam Ibn Omera ko je prvi nazvao noć pomrčinom, a on je odgovorio - šejtan."

16. DA LI IBLIS SPADA U DŽINE ILI U MELEKE

O ovom pitanju postoje mnoga različita i protivrječna mišljenja. Imam Sejjid Kutb u svojoj knjizi „Fi zilalil Kur'an (U hladovima Kur'ana) smatra da Iblis spada u džine, navodeći kao dokaz riječi Uzvišenog Allaha:

„A kad rekosmo melekima: Poklonite se Ademu!, oni se pokloniše, samo Iblis ne htjede, on se uzoholi i postade nevjernik." (Al-Baqara, 34)

Ajet otkriva da Iblis nije bio u rodu meleka, nego je samo boravio s njima. Da je Iblis bio melek, ne bi se suprotstavio Allahu dž.š, pošto je prvo svojstvo meleka:

...„da (meleki) se onome što im Allah zapovjedi neće opirati, i koji će ono što im se naredi izvršiti". (At-Tahrim, 6)

Izuzimanje u ovom slučaju ne dokazuje da Iblis spada u

kategoriju meleka. Ovo izuzimanje samo potvrđuje da je Iblis postojao i egzistirao s melekima, kao što se npr. može reći: Došli su pripadnici tog i tog plemena, osim Ahmeda. To ne mora značiti da je Ahmed jedan od njih. Možda je on samo njihov prijatelj i sl.

Na osnovu Kur'anskog teksta Iblis spada u džine, jer je Allah dž.š. džine stvorio od plamena vatre. Tako se može kategorički tvrditi da Iblis ne spada u meleke. O ovom pitanju razilaze se i neki tradicionalisti, kao i modernisti. Dokaz su im riječi Uzvišenog Allaha dž.š.:

„A kad rekosmo melekima: Poklonite se Ademu! - oni se pokloniše, ali Iblis ne htjede, on se uzoholi i postade nevjernik. (Al-Baqara, 34)

U ovom ajetu Allah dž.š. izuzima Iblisa od meleka. Obično ono što se izuzima mora biti iste vrste kao i ono iz čega se izuzima. U brojnim tefsirskim i historijskim djelima nailazimo na stanovišta učenjaka koji smatraju da je Iblis bio s melekima i da je bio jedan od čuvara dženeta, ili zemaljskog neba. Spadao je među najuglednije i najplemenitije meleke itd.

O ovome su preneseni, kao što kaže Ibn Kesir, mnogi stavovi od prve generacije Muhammedovih a.s. ashaba. Većina tih stavova bazirana je i na israilijatima na koje naročito treba obratiti pažnju, jer Allah dž.š. najbolje zna vjerodostojnost i istinitost onoga što je navedeno u ovakvim knjigama, pošto postoje israilijati koji se zasigurno smatraju lažnim, jer se suprotstavljaju Istini koja je ispred nas (Kur'anu).

Ono na što se pozivaju oni koji zastupaju navedeno mišljenje, da je Allah dž.š. izuzeo Iblisa od meleka, nije pouzdan dokaz, s obzirom da je moguće izuzeti nešto a da ono što se izuzima nije

iste vrste kao i ono iz čega se izuzima.

Ispravnost mišljenja da Iblis spada u džine dokazuje i kur'anski tekst u kojem Allah dž.š., kaže:

„A kad smo rekli melekima: „Poklonite se Ademu!“ - svi su se poklonili osim Iblisa, on je bio jedan od džinova i zato se ogriješio o zapovjest Gospodara svoga ...“ (Al-Kahf, 50)

Jedan od dokaza da Iblis spada u džine su i njegove riječi o samom sebi upućene Uzvišenom Gospodaru:

„Zašto se nisi poklonio kad sam ti naredio?“ - upita On. - „Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače“ - odgovori on.“ (Al-A'raf, 12)

Činjenica da Iblis ima potomstvo, nasuprot melekima, također potvrđuje da on spada u džine. Razlika između meleka i Iblisa je očigledna, kao što i Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„...(Meleki) se onome što im Allah zapovjedi neće opirati, i koji će ono što im se naredi izvršiti.“ (At-Tahrim, 6)

Također, i u pogledu materije od koje su stvoreni meleki i džini se razlikuju. Meleki su stvoreni od svjetla, a džini od vatre. Muslim od h. Aiše prenosi da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Meleki su stvoreni od svjetla, džini od vatre a čovjek na način kako vam je objašnjeno (u Kur'anu i Hadisu)“.

Dakle, na osnovu svega iznesenog, sasvim se sigurno može tvrditi da Iblis spada u džine, a ne u meleke.

17. DA LI DŽINI ZAVIDE

Postoje dvije vrste uroka: ljudski i džinski. Imam Buhari prenosi od Ummi Seleme r.a. da je Poslanik s.a.v.s. u njenoj

kući vidio djevojku na čijem licu su bili tragovi uroka pa je rekao:

„Nađite joj lijeka (nekoga da napravi zapis), jer na njoj je urok".

Husejn bin Mes'ud al Fera'i kaže da je riječ *sef'a* (koja se pominje u navedenom hadisu) označava urok od strane džina.

Imam Buhari prenosi od Ebu Hurejre da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Urok je istina, a Allah dž.š. je zabranio tetoviranje".

خلق الإنسان من صلصال كالفخار

وخلق الجان من مارج من نار

"On je čovjeka od sasušene ilovače, kao što je grnčarija, stvorio
a džinna od plamena vatre"

(Ar-Rahman, 14,15)

DRUGO POGLAVLJE

OBAVEZE DŽINA

1. Obaveze džina
2. Da li je među džinima bilo poslanika i vjerovjesnika
3. Univerzalnost poslanstva Muhammeda s.a.v.s. džinima i ljudima
4. Džinske sekte i pravci
5. Da li će džini biti nagrađeni za svoja djela

1. OBAVEZE DŽINA

Većina teoretičara smatra da su svi džini zaduženi obavezama prema Allahu dž.š. Taj stav dokazuju na osnovu Kur'ana a.š. i time kako je Allah dž.š. prekorio i prokleo šejtane i navode kakvu im je kaznu obećao. Ovakvim obavezama Uzvišeni Allah dž.š. zadužuje samo one koji se pokoravaju Njegovim zapovijedima i zabranama. Džini, međutim, imaju slobodu da se pridržavaju ili da se oglušuju o Allahove dž.š. zapovijedi.

Ibn Muflih tvrdi da su džini, kao i ostala Allahova dž.š. stvorenja, zaduženi obavezama i da su po tom pitanju imami saglasni da će među njima oni koji ne vjeruju ući u vatru, a oni koji vjeruju - u džennet. S ovakvim mišljenjem saglasan je Šafi i Malik (Allah im se smilovao). Ebu Hanife i Lejs ibn Sa'd kažu da će džini biti pretvoreni u prašinu kao životinje i da će nagrada za njihovo vjerovanje biti izbavljenje iz vatre.

Ebu Hanife kaže da će džini ući u džennet kao i ostali, srazmjerno svojim zaslugama, nasuprot Mudžahidu koji kaže da džini u džennetu neće jesti i piti, odnosno da će boraviti u podnožju dženneta ili oko dženneta, kako tvrdi Omer b. Abdul -Aziz.

Ibn Hamid kaže:

„Džini su poput ljudi po pitanju obaveza i vjerskih dužnosti". (Levamiu-al-envar, 2/222)

Obaveze džina nisu istovjetne obavezama čovjeka. Njihove obaveze su u skladu s njihovom konstitucijom i naravi.

Ibn Teimijje kaže:

„Džini su zaduženi da izvršavaju glavne i sporedne vjerske obaveze u skladu sa svojom suštinom. Oni nisu identični ljudima po odredbama i suštini i ono što je njima dozvoljeno i zabranjeno nije istovjetno onome što je dozvoljeno i zabranjeno čovjeku. Veliki dio obaveza je zajednički i istovjetan, kada se radi o onome što je dozvoljeno, odnosno zabranjeno.“

U ovome se slaže većina mislilaca.

(Medžmu'atu al-Fatava, 4/233).

2. DA LI JE MEĐU DŽINIMA BILO POSLANIKA I VJEROVJESNIKA?

Upitan je Dahak o džinima:

„Da li su oni imali poslanika prije poslanstva Muhammeda s.a.v.s.?“

Odgovorio je:

„Zar niste čuli riječi Uzvišenog“?!

„O skupe džinski i ljudski, zar vam iz redova vas samih poslanici nisu dolazili koji su vam ajete moje kazivali i upozoravali vas...“ (Al-An'am, 130)

Ovaj ajet, po mišljenju Dahaka, dokazuje da je Allah dž.š. slao poslanike i od džina.

Neki učenjaci pobijaju ovakav stav, govoreći da ajet ne otkriva da li su ovi poslanici bili od džinova ili od ljudi, jer riječi Uzvišenog „od vas“ obuhvataju obje kategorije. O ovom pitanju učenjaci se razilaze na dvije strane: Većina tradicionalista i modernista smatra da od džina nikada nije bilo poslanika, i da

su poslanici bili isključivo ljudi. Jedan manji dio učenjaka smatra da je ipak bilo poslanika i iz redova džina, a ranije smo citirali ovakav stav Dahaka.

3. UNIVERZALNOST POSLANSTVA MUHAMMEDA S.A.V.S. DŽINIMA I LJUDIMA

Većina uleme smatra da je Allah dž.š. poslao Muhammeda s.a.v.s. i ljudima i džinima. Ovakvo mišljenje, kao što kaže Ibn Teimijje, zastupaju ashabi, tabiini i sve pristalice sunneta. Svoj stav temelje na kur'anskom izazovu ljudima i džinima, gdje Allah dž.š. kaže:

„Reci: „Kad bi se svi ljudi i džinovi udružili da sačine jedan ovakav Kur'an, oni, kao što je on, ne bi sačinili, pa makar jedni drugima pomagali".
(Al-Isra', 88)

Skupina džina požurila je da prihvati vjeru kad su prisluškivali Kur'an:

„Reci: „Meni je objavljeno da je nekoliko džinova prisluškivalo i reklo: Mi smo, doista Kur'an, koji izaziva divljenje, slušali koji na pravi put upućuje - i mi smo u nj' povjerovali i više nikog nećemo Gospodaru našem ravnim smatrati". (Al-Ginn, 1-2)

Ovu skupinu džina, koja je prisluškivala Kur'an pa povjerovala u nj', Allah dž.š. pominje u suri Ahkaf:

„Kad ti poslasmo nekoliko džinova da Kur'an slušaju, kada dođoše da ga čuju, oni rekoše: „Pst!", kad se završi, vratiše se narodu svome da opominju. „O narode naš", - govorili su -

mi smo slušali Knjigu koja se poslije Musaa objavljuje, koja potvrđuje da su istinite i one prije nje, i koja ka istini i na pravi put upućuje". O narode naš, odazovite se Allahovu glasniku i vjerujte u Allaha, On će vam neke grijehe vaše oprostiti i vas od patnje neizdržive zaštititi!" A oni koji se ne odazovu Allahovu glasniku, takvi Mu na zemlji neće umaći i mimo Njega neće zaštitnika naći. Oni su u velikoj zabludi."

(Al-Ahkaf, 29-32)

Ovi kur'anski ajeti nedvojbeno dokazuju univerzalnost poslanstva Muhammeda s.a.v.s. i ljudima i džinima. Džabir b. Abdullah prenosi da je Poslanik s.a.v.s. rekao: *„Svaki poslanik poslan je samo svome narodu, a ja sam poslan kompletnom čovječanstvu."*

Dževheri kaže da je pojam *nas'un,* u ovom hadisu, podrazumjeva i ljude i džine, dok Ragib tvrdi da ovaj pojam obuhvata skupinu Allahovih dž.š. stvorenja koja razmišljaju i razumiju a i džini posjeduju ta svojstva.

Dakle, Muhammed s.a.v.s je poslanik i ljudima i džinima, poslan je kao opominjač i donosilac radosne vijesti, i to je ono čime je odlikovan nad svim ostalim poslanicima.

4. DŽINSKE SEKTE I PRAVCI

Allah dž.š. nas je obavjestio da su džini rekli:

„A među nama ima i dobrih i onih koji to nisu, ima nas vrsta različitih". (Al-Ginn, 11)

„I ima nas Muslimana, a ima nas zalutalih, oni koji Islam prihvate - pravi put su izabrali, a nevjernici će u džehennemu gorivo biti". (Al-Ginn, 14-15)

Džini pripadaju različitim mezhebima. Es-Sudi kaže:

„Džini su poput vas, i kod njih postoje murdžiiti, kaderije, rafidije, haridžije itd.

5. DA LI ĆE DŽINI BITI NAGRAĐENI ZA SVOJA DJELA?

O ovom pitanju učenjaci zastupaju dva stava:

Prvi: da će džini biti nagrađeni za poslušnost, a kažnjeni za neposlušnost Allahu dž.š. Ovakav stav zastupa Malik, Šafi, Ahmed, Ibn Abbas itd. Drugi: neće biti nagrađeni, osim izbavljenja od vatre. Ovakav stav zastupa Ebu Hanife, Lejs ibn Ebi Selim itd.

Jedno je sigurno, džini će biti nagrađivani i kažnjavani. Ovo dokazuje Kur'an, kada Allah dž.š. kaže:

„Svima će pripasti nagrada ili kazna, već prema tome kako su postupali, jer je Gospodar tvoj bdio nad onim što su radili". (Al-An'am, 132)

„...i na njima se obistinilo ono što je rečeno za narode, džinove i ljude koji su prije njih bili i nestali - doista su nastradali". (Fussilat, 25)

„I ima nas Muslimana, a ima nas zalutalih; oni koji Islam prihvate, pravi put su izabrali, a nevjernici će u džehennemu gorivo biti". (Al Ginn, 14-15)

Najjasniji dokaz za naš stav su riječi Uzvišenog:

„A za onoga koji se je stajanja pred Gospodarom svojim bojao, bit će dva perivoja". (Ar-Rahman, 46 - do kraja sure)

U navedenim ajetima Allah dž.š. se obraća i džinima i ljudima, pominjući im džennetske darove i opisujući im ih.

Ukoliko budu vjerovali i radili dobra djela, Uzvišeni će ih obradovati njima.

Tirmizi prenosi da je Muhammed s.a.v.s., proučivši ovu suru svojim ashabima, rekao:

„Džini su odgovorili bolje od vas kada sam im proučio (navedene) ajete. Rekli su samo: 'Mi ne poričemo nijednu blagodat našeg Gospodara.'"

Razum potkrjepljuje navedeno. Uzvišeni Allah dž.š. je obećao vatru onome ko ne vjeruje i ko je neposlušan. Kako da ne uđe u Džennet onaj ko je pokoran Allahu dž.š. kada je Uzvišeni - pravedni vladar. Treba da istaknemo da su učenjaci, uprkos razlikama u stavu oko ulaska džina vjernika u Džennet, saglasni da će džini nevjernici biti kažnjeni na Ahiretu, kao što je to istaknuto u Kur'anu a.š.:

„Pa i ako budu trpjeli, njihovo boravište će vatra biti..." (Fussilat, 24)

„A nevjernici će u Džehennemu gorivo biti". (Al-Ginn, 15)

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

"A među nama ima i dobrih i onih koji to nisu, ima nas vrsta različitih"

(Al - Ginn, 11)

TREĆE POGLAVLJE

PRIVATNI ŽIVOT DŽINA

1. **Da li se džini žene i razmnožavaju**
2. **Da li se međusobno žene ljudi i džini**
3. **Da li je brak između ljudi i džina dopušten**
4. **Da li je poslije odnosa sa džinima obavezno pranje (kupanje)**
5. **Kakvo je potomstvo između džina i ljudi**
6. **Kakav je propis za ženu čijeg je muža ugrabio džin**
7. **Da li džini jedu i piju**
8. **Gdje borave džini**
9. **Imaju li džini jahaće i tovarne životinje**

1. DA LI SE DŽINI ŽENE I RAZMNOŽAVAJU

Džini se razmnožavaju i žene a to dokazuje Kur'an i Hadis. Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„Pa zar ćete njega i porod njegov, pored Mene, kao prijatelje prihvatiti, kad su vam oni neprijatelji? Kako je šejtan loša zamjena nevjernicima!" (Al-Kahf, 50)

Ovaj ajet dokazuje da se džini žene radi poroda. Abd-ul-Džebbar kaže:

„Činjenica da su tijela džina prefinjena, nježna i nevidljiva ne znači da se oni i ne razmnožavaju".

U Kur'anu se kaže:

„U njima će biti one koje preda se gledaju, one koje, prije njih, ni čovjek ni džin nije dodirnuo." (Ar-Rahman, 56)

Ovaj ajet dokazuje da je moguće da bude izvršena obljuba od strane džina, i to, ili uklanjanjem djevičanstva, ili neposrednim kontaktom.

Katade navodi od Ibn Ebi Hatema da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Džini se razmnožavaju kao što se razmnožava i čovjek, ali je broj džina veći".

2. DA LI SE MEĐUSOBNO ŽENE LJUDI I DŽINI?

Desi se, da se u izvjesnoj sredini proširi vijest da je taj i taj čovjek oženio džinku ili da se neka žena udala za džina. Kolika je, uopšte, tačnost ovakvih priča?

Između ljudi i džina brak je moguć. Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„... i budi im ortak u imecima, i u djeci, i daji im obećanja, - a šejtan ih samo obmanjuje“. (Al-Isra', 64)

Bedrudin Ebi Abdullah Šibli u djelu „AKAMU-L-MERDŽAN“ navodi da je Allahov dž.š. Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Ako čovjek priđe ženi a ne izgovori BISMILLAHI-R-RAHMANI-R-RAHIM, takvom čovjeku se pridruži šejtan i opći zajedno s njim“.

Prenosi Hafiz ibn Džerir od Ibn Abbasa da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Ako čovjek priđe ženi za vrijeme menstruacije, pretekne ga šejtan. U slučaju da takva žena zatrudni rodiće se hermafrodit (dvopolac). Hermafroditi su potomci džina“.

Ibn Teimijje također tvrdi da je moguć brak između ljudi i džina i da mogu imati potomstvo. Ovakav stav prihvata većina uleme.

I tradicionalisti i modernisti navode mnoge predaje i priče koje dokazuju činjenicu da je moguć brak između ljudi i džina. Ovdje ćemo napomenuti samo neke:

Ahmed ibn Sulejman an-Nedžad u djelu „EMALIH“ navodi od al-'Ameša da su mu jedno veče došli džini i on ih je pitao:

- Koja vam je najdraža hrana?

- Odgovorili su: „Riža“!

- Donijeli smo im rižu. Gledao sam kako se komadi hrane dižu a nisam vidio nikoga. Pitao sam:

- Da li i vi imate iste želje kao i mi?

- Odgovorili su:„Da“!

- Pitao sam:

- Ima li među vama otpadnika“?

- Odgovorili su: „Da, oni koji su loši“.

Al-Hafiz abu al-Hadždžadž al-Mazijj tvrdi da je predaja ove priče sahih do Al-A'meša. Istu priču bilježe i Ebu Bekr al-Haraiti i Ibn ebi Šejbe u djelu Al-Kalaid.

U djelu „ITTIBA'U AL-SUNEN VE AL-AHBAR“ ad-Darimi navodi da je Al-A'meš rekao:

- Pričao mi je jedan starac iz plemena Bedžila da se jedan džin zaljubio u neku njihovu djevojku. Zatim je došao da je zaprosi od njih i rekao: „Ne želim da joj učinim bilo šta zabranjeno“ - Potom smo je udali za njega.

Aš-Šibli prenosi da je kadija Dželaludin ar-Razi rekao:

„Moj otac je putovao s Istoka radi dovođenja porodice. Pošto je bio kišni period, kiša nas je natjerala da se sklonimo u jednu pećinu. Dok smo svi spavali, mene nešto probudi. Pribrao sam se, kad ispred mene žena s jednim rasječenim okom. Prepao sam se, a ona reče: 'Ne boj se! Došla sam da te oženim svojom kćerkom kao mjesec'. 'Ako Bog da!', odgovorio sam plašeći se. Zatim sam vidio kako prilaze neki ljudi koji su izgledali kao i ta žena. Kod svih njih oči su bile rasječene uzduž. Bili su u odjeći sudaca i svjedoka. Kadija je zaprosio djevojku, sklopio bračni ugovor i ona je prihvatila. Zatim su se udaljili. Nakon malo vremena, opet je došla žena s lijepom djevojkom, ali i

ona je imala oko kao i majka. Ostavila ju je kod mene i otišla. Moj strah i nelagodnost su se povećavali. Bacio sam kamenčić na saputnike da bi ih probudio, ali nijedan nije ništa primijetio. Obratio sam se Allahu dž.š. dovom.

Nakon tog događaja, nastavili smo putovanje, a djevojka me nije napuštala. To je trajalo tri dana. Četvrtog dana došla je žena i rekla: 'Izgleda da ti se ne sviđa ova djevojka i da bi volio da se rastaviš od nje'. 'Da, naravno!', rekao sam. Ona je rekla: 'Rastavi se od nje'! Ja sam izgovorio: 'Rastavljam se od nje'. One su nakon toga otišle i više ih nikad nisam vidio."

Uprkos navođenju mnogih dokaza i primjera koji potvrđuju mogućnost braka između ljudi i džina, neko može postaviti pitanje: Džini su stvoreni od vatre a čovjek od četiri elementa: zraka, vode, zemlje i vatre. Samim tim element vatre kod džina sprečava i onemogućava da ljudsko sjeme bude u džinskoj utrobi s obzirom da je ono u tečnom obliku.

Na ovakav prigovor je vrlo lahko odgovoriti:

Tačno je da su džini stvoreni od vatre ali nisu vječno ostali u svom vatrenom obliku (elementu), nego su promijenili taj oblik (element) jelom, pićem i razmnožavanjem, kao što je i čovjek promijenio svoj zemljani praoblik (element) istim tim procesima.

Ili: Onaj koji je stvoren od vatre je praotac džina kao što je i Adem otac ljudi stvoren od zemlje. Ali svaki džin, izuzimajući njihovog praoca, nije stvoren od vatre, kao što nijedan čovjek nije stvoren od zemlje, izuzimajući našeg oca Adema a.s.

Ovdje možemo napomenuti da nas je Poslanik s.a.v.s. obavjestio da je osjetio „pljuvačku" na jeziku šejtana koji mu se ukazao na namazu, shodno hadisu kojeg smo ranije naveli:

„...davio sam ga dok nisam osjetio hladnoću njegove pljuvačke..."

„Pljuvačka" šejtana koju pominje Poslanik s.a.v.s. dokaz je da se šejtan udaljio i preobrazio iz svog vatrenog (praelementa) oblika, jer da je ostao u prvobitnom obliku, odakle bi došla „pljuvačka"?

3. DA LI JE BRAK IZMEĐU LJUDI I DŽINA DOPUŠTEN?

Velik broj uleme ne odobrava brak ljudi i džina. Među njima su Hasan, Katade, Ishak, Hakem itd.

Malik b. Enes smatra da je on dozvoljen ali nepoželjan.

Ebu Osman Se'id Abas Razi u djelu: „AL-ILHAM VE AL-VESVESE"- u poglavlju: „Brak džina" navodi: „Narod se obratio Maliku ibni Enesu r.a., pitajući ga o braku sa džinima - Postoji jedan džin - muškarac koji želi da se oženi s jednom našom robinjom, tvrdeći da je to dozvoljeno. Malik je odgovorio: „S vjerskog aspekta ne vidim smetnji, ali kada mase vide da je žena trudna pitaće je ko joj je muž, a ona će odgovoriti: - džin. U tom slučaju doći će do nereda u vjeri".

Neki naučnici smatraju da je brak između ljudi i džina zabranjen. Svoj stav dokazuju time što je Allah dž.š. darovao svojim robovima - ljudima žene iz njihove vrste.

„I jedan od dokaza Njegovih je to što za vas, od vrste vaše, stvara žene, da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju".

(Ar-Rum, 21)

Ukoliko i dođe do braka između ljudi i džina, nemoguće je da se stvori sklad, harmonija i prisnost između supružnika, zbog razlike u vrsti. U ovakvim slučajevima gubi se pravi smisao braka, pošto se u njemu ne ostvaruje mir i ljubav koju Allah dž.š, iznosi u, već navedenom, ajetu.

Ovi naučnici svoj stav dokazuju i mursel hadisom, kojeg prenosi Muhammed ibn Jahja al-Kati'i od Bišr ibn Omera, a ovaj od Ibn Lehi'a, a on od Junusa ibn Jezida, a on od Az-Zuhrija koji kaže:

„Božiji Poslanik s.a.v.s. je zabranio brak s džinima".

4. DA LI JE POSLIJE ODNOSA SA DŽINIMA OBAVEZNO PRANJE (KUPANJE)?

Neki sljedbenici hanefijskog mezheba tvrde da kupanje nije obavezno. To je stav Ebu el-Me'ali b. Munedždži al-Hanbelija, koji iznosi slučaj što ga bilježi Ibn el-Hattab el-Hanbeli u djelu: „ŠERHU AL-HIDAJETI":

„Neka žena je rekla: - Prišao mi je džin kao što čovjek prilazi ženi. Da li je njoj kupanje potrebno?"

Ebu al-Me'ali kaže:

„Da je žena rekla - džin je sa mnom općio kao čovjek - u tom slučaju kupanje bi bilo obavezno, ali u ovom slučaju nije, jer nema pravog razloga za to; a to je polucija."

Ovaj slučaj možemo uporediti sa snoviđenjem bez ejakulacije (izbacivanja sjemena).

5. KAKVO JE POTOMSTVO IZMEĐU DŽINA I LJUDI?

Ibn Abbas kaže:
„Hermafroditi (dvopolci) su džinska djeca."
Upitali su:
„A kako to":
Odgovorio je:
„Uzvišeni Allah dž.š. i Poslanik s.a.v.s. su zabranili da čovjek prilazi svojoj ženi u toku menstruacije. U slučaju da joj priđe, šejtan će ga preteći. Ukoliko žena zatrudni, rodit će se hermafrodit." Ovaj stav navodi At-Tartusi u djelu: „TAHRIM AL-FEVAHIŠ", poglavlje - MIN EJJI ŠEJ JEKUNU AL-MUHANNESU.

6. KAKAV JE PROPIS ZA ŽENU ČIJEG JE MUŽA UGRABIO DŽIN?

Ulema se razilazi u stavu o pitanju žene čiji muž je nestao iz bilo kojeg razloga.

Ovdje ćemo navesti kako je postupio Omer ibn Hattab u ovom slučaju; onako kako navodi Ebu Dun'ja od Abdurrahmana ibn Ebi Lejla, koji je rekao: „Jedan čovjek iz mog plemena je otišao da klanja jaciju, pa se izgubio. Njegova žena je otišla kod Omera ibn Hattaba r.a. i ispričala šta se desilo. Omer r.a. je o događaju pitao i druge članove njenog plemena pa, pošto su i

oni potvrdili istinitost njene priče, naredio joj je da muža pričeka četiri godine. Žena je čekala muža četiri godine, a nakon toga, došla je Omeru r.a. i obavijestila ga da se njen muž još nije vratio. H. Omer je opet u plemenu provjerio njenu tvrdnju pa, nakon što su potvrdili istinitost njenih tvrdnji, dozvolio joj je da se uda. Neposredno poslije toga vratio se njen prvi muž. Ponovo su se obratili Omeru r.a., pitajući ga za savjet, a on je odgovorio:

„Na ovakvo rješenje navelo me veoma dugo odsustvo njenog muža, a njegova porodica nije znala da li je on živ ili ne." Prvi muž je rekao da ima ispriku, a Omer r.a. ga je pitao koja je njegova isprika. On je odgovorio:

„Izašao sam da klanjam jaciju sa svojim plemenom pa su me napali džini. Kod njih sam ostao dugo vremena, sve dok ih nisu napali džini vjernici. Oni su ih pobijedili i porobili. Ja sam bio među onima koji su zarobljeni pa su me upitali ko sam ja. Odgovorio sam da sam Musliman. Oni su rekli da sam njihove vjere i da im nije dozvoljeno da budem njihov zarobljenik, pa su mi ponudili da odaberem: da ostanem s njima ili da se vratim. Odlučio sam se vratiti pa su me vratili jedne večeri."

Hazreti Omer ga je upitao:

„Šta si jeo za vrijeme dok si boravio kod džina?"

Odgovorio je: „Sve ono na čemu nije bilo spomenuto ime Allaha dž.š."

„A šta si pio?"

Odgovorio je: „Medef"- po mišljenju Katade ovaj pojam označava vrstu pića koje nije potpuno fermentiralo. Nakon toga, Omer r.a. je dopustio tom čovjeku izbor između žene i isplate mehra.

7. DA LI DŽINI JEDU I PIJU?

O pitanju jela i pića džina ulema zastupa nekoliko mišljenja:

Jedni su mišljenja da svi džini niti jedu niti piju. Drugi smatraju da postoje dvije vrste džina: oni koji ne jedu i ne piju i oni koji jedu i piju. Treća grupa drži da svi džini jedu i piju ali se razilaze oko načina jedenja i pijenja. Jedni smatraju da džini jedu i piju na njima specifičan način tj. mirisanjem i udisanjem, bez žvakanja i gutanja. Međutim, za ovakav stav ne nalazimo dokaze u Kur'anu i Hadisu.

Drugi smatraju da džini jedu i piju kao i ljudi, žvakanjem i gutanjem. Za ovakvo mišljenje nalazimo potvrdu u sahih hadisima. Da džini žvaću i gutaju hranu dokazuje i hadis kojeg prenosi Umejje ibn Muhšijj od Ebu Davuda, u kome se kaže *„da je šejtan jeo zajedno s nekim čovjekom, pa pošto se čovjek sjetio i pomenuo Allahovo dž.š. ime, šejtan je povratio sve ono što je pojeo".*

U Sahihul-Buhari se prenosi sljedeći hadis: *„Ebu Hurejre r.a. priča da mu je Poslanik s.a.v.s. naredio da mu donese par kamenova da bi se s njima potrao nakon nužde i tom prilikom rekao: 'Nemoj mi donositi kosti i sasušenu balegu!' Nakon što je Ebu Hurejre r.a. pitao o tajni zabrane upotrebe kostiju i sasušene balege u svrhu potiranja, Muhammed s.a.v.s. je rekao:*

'Kosti i (sasušena) balega su džinska hrana. Dolazila mi je jedna delegacija džina iz Nasibina da me pita za svoju opskrbu, pa sam uputio dovu Allahu dž.š. za njih; tako da ne prođu pored kostiju i balege a da ne nađu na njima hrane'".

Ovaj hadis prenosi i Tirmizi u djelu „AL-MÜNHIJJAT"

Tirmizi prenosi u Sunenu i sljedeći hadis:

„Nemojte se potirati balegom i kostima, jer je to opskrba vaše braće džina“.

Božiji Poslanik s.a.v.s. nam je skrenuo pažnju da šejtan jede lijevom rukom i naredio nam da mi činimo suprotno.

Imam Muslim prenosi od Ibn Omera da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Kada neko od vas jede, neka to čini desnom rukom, a kada pije, također, neka pije desnom rukom, jer, zaista, šejtan jede i pije lijevom rukom“.

Gore navedeni hadisi su dokaz da šejtani jedu i piju. Neki, hadis naveden na kraju, tumače kao metaforu tj. figurativnim izrazom i kažu da riječi *„zaista šejtan jede i pije lijevom rukom“*- znače da šejtan voli one koji jedu lijevom rukom i navode kao uporedbu primjer o pitanju crvene boje, za koju se kaže da je *„ukras šejtana“*, tj. da se šejtan kiti crvenom bojom i nagovara druge da to čine. Eto tako šejtan poziva na jedenje i pijenje lijevom rukom.

Neka ulema smatra da nije ispravno tumačiti i svoditi na simboliku i metaforu bilo koji hadis ako postoji mogućnost za tumačenje po pravom i doslovnom smislu. Može se reći da džini žive na čitavoj zemaljskoj kugli, iako je njihovo prisustvo češće i brojnije u pustinjama, ruševinama, prljavim mjestima kao što su smetljišta, kupatila, groblja itd. Iz ovih razloga može se primijetiti da se ljudi koji se upuštaju u kontakt sa šejtanima naseljavaju i žive u mjestima koja su boravišta šejtana.

Postoje, naime, hadisi koji zabranjuju obavljanje namaza u kupatilima i sličnim mjestima, upravo zbog nečistoće koja u njima vlada i zbog toga što su to potencijalna boravišta šejtana.

Isti slučaj je i sa grobljima. Prisustvo šejtana je jače izraženo u mjestima gdje je moguće da se širi i nastane smutnja, kao što su pijace, stoga je Poslanik s.a.v.s. rekao jednom ashabu:

„Nikako ne budi, ako je moguće, prvi koji ulazi na pijacu, niti posljednji koji izlazi iz nje, jer je pijaca šejtanovo bojno polje i mjesto gdje šejtan postavlja svoju zastavu“. (Hadis prenosi Muslim u svom Sahihu).

Šejtan živi i po stanovima ljudi, a način na koji možemo da ga udaljimo i otjeramo iz kuće je da izgovaramo BISMIILLU. Prenosi Muslim i Ebu Davud, a ovaj od Džabira da je Poslanik s.a.v.s rekao:

„Kada čovjek uđe u svoj stan i pri ulasku spomene Allahovo dž.š. ime a isto učini i kada jede, šejtan kaže svojim podanicima: - Ovdje nemate ni konačišta ni večere. Ako spomene Allaha dž.š. pri ulasku, a ne spomene kada jede, šejtan kaže: - Ovdje ćete dobiti večeru, ali ne i konačište. Međutim, ako ni pri ulasku u kuću ne spomene Allahovo dž.š. ime, šejtan kaže: - Ovdje ćete dobiti i večeru i konačište“.

Mjesta na kojima šejtan voli da sjedi su *„područje između sunca i hlada“*, pa nam je Poslanik s.a.v.s. zabranio da sjedimo na ovakvim mjestima, shodno hadisu nevedenom u Sunenu, kao i u drugim zbirkama.

9. IMAJU LI DŽINI JAHAĆE I TOVARNE ŽIVOTINJE?

Poslanik s.a.v.s. nas obavještava da džini posjeduju i svoje životinje, shodno sahih hadisu kojeg prenosi Muslim od Ibn

Mes'uda da su džini pitali Poslanika s.a.v.s. o hrani, pa im je on odgovorio:

„Vaša je svaka kost nad kojom je pomenuto Allahovo dž.š. ime, a koja dospije u vaše ruke, pa makar na njoj i ostalo mesa, a izmet je hrana vašim životinjama".

Ovaj hadis je dokaz da džini posjeduju životinje i da je izmet životinja, koje se nalaze kod ljudi, hrana džinskim životinjama.

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

"Sve što je na zemlji prolazno je, ostaje samo Gospodar tvoj, Veličanstveni i Plemeniti"

(Ar - Rahman, 26,27)

ČETVRTO POGLAVLJE

DŽINI I NAUKA

1. **Da li su džini prenosioci hadisa**

2. **Džini poznaju medicinu i njoj poučavaju neke ljude**

3. **Džini va'izi**

4. **Džini koji daju fetve**

5. **Džini mudraci**

I. DA LI SU DŽINI PRENOSIOCI HADISA?

U nekim izvorima se navodi da postoje džini koji prenose hadise od Allahovog Poslanika s.a.v.s. Navešćemo nekolilko slučajeva i primjera koji ovo dokazuju:

Ubejj b. Ka'b pripovijeda:

„Jedna skupina ljudi uputila se u Mekku pa su zalutali na putu. Pošto su svojim očima ugledali smrt i bili na njenom pragu, odlučili su da obuku svoje ćefine, polegnu na zemlju i tako se pripreme za dolazak smrti. Iznenada, iz žbunja pred njima se pojavio džin govoreći: - Ja sam jedini preživjeli džin koji je prisluškivao Poslanika s.a.v.s. i čuo sam ga kako kaže: - Vjernik je brat vjerniku, njegovo oko i njegov sudrug i (nikada) ga ne ostavlja na cjedilu. Ovdje je voda i ovuda je put. Zatim im je pokazao gdje je voda i izveo ih na put". (Navodi Abu Nu'ajm)

Mevla Abd ar-Rahman b. Bišr pripovijeda:

„Jedna skupina ljudi se uputila na hadž. Na putu ih je zadesila žeđ. Približili su se slanoj vodi. Neki iz skupine su rekli: - Ako se primaknete ovoj vodi mi se bojimo da vam ne naudi. Pred vama je druga zdrava voda. Nastavili su putovanje da bi najzad skvasili grla, ali nisu uspjeli pronaći vodu. Tada su rekli jedni drugima: - Najbolje bi bilo da se vratimo slanoj vodi. Nastavili su putovanje dok nisu stigli do jednog spaljenog drveta. Tada se pred njima ukazao jedan snažan, crn čovjek i rekao: „O putujuća skupino, čuo sam da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao: 'Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka voli (bratu) Muslimanu

ono što voli sebi i neka ne želi Muslimanu ono što ne bi želio da se njemu desi. Putujte dok se ne približite brežuljku, potom skrenite na lijevo i naći ćete vodu.' Neki iz grupe su rekli: 'Mi mislimo da je ovaj čovjek bio šejtan'. Drugi su odgovorili: 'Nije moguće da šejtan govori ovako kako je govorio ovaj čovjek, znači da je on džin - vjernik'.

Nastavili su putovanje dok nisu stigli na opisano mjesto i tamo su našli vodu.“ (Navodi Ebu Bekr b. Muhammed)

2. DŽINI POZNAJU MEDICINU I NJOJ PODUČAVAJU NEKE LJUDE

Neki ljudi tvrde da su u stanju da liječe bolesnike i da su tu sposobnost stekli od džina. U stara vremena, kao i sada, čuli smo mnoge priče koje svjedoče o sposobnosti ovih osoba da liječe teške i neizlječive bolesti. Jedna od ovih priča je i ova koju pripovijeda Nadr b. Amr Harisi:

„Bili smo u džahilijetu. U blizini našeg boravišta bio je jedan potočić. Poslao sam kćerku da mi donese vode. Pošto se dugo zadržala potražili smo je, ali nje nigdje nije bilo, pa smo nakon duge potrage izgubili nadu da ćemo je pronaći. Nakon izvjesnog vremena, jedne večeri, sjedio sam u blizini šatora kad se iznenada pojavi jedan starac. Pošto mi se primakao, odjednom vidim - moja kćerka. Uzviknuh: - Kćerko, a ona mi se odazva: - Da, oče. Upitao sam: - Gdje si bila?, a ona kaže: - Sjećaš li se večeri kada si me poslao do potoka, tada me je ugrabio džin i ostala sam s njim sve dok se između njega i dvije skupine džina nije poveo rat. On se tada zavjetovao Allahu dž.š. da će

me vratiti tebi ukoliko pobijedi te džine. Pobijedio ih je i evo vratio me. Primijetih da joj se ten izmijenio, kosa prorijedila i da je smršala, ali boravak s nama je uticao na nju, pa se oporavila. Zaprosio ju je, nakon toga, jedan mladić pa smo je udali. Džin se prethodno dogovorio sa njom da, ukoliko neko posumnja u nju, da nakadi na vatri onako kako joj je on objasnio, pa je to njen muž smatrao mahanom i rugajući joj se rekao: - Ti si džinka, šejtanka, kakva si ti žena?! Ona je nakadila na vatri onako kako joj je džin objasnio kad, najednom, začuo se glas: - Šta ti prigovaraš ovoj djevojci? Budeš li još jednom tako postupio prema djevojci, oči ću ti iskopati. Ja sam se brinuo o njoj u džahilijetu onako kako sam smatrao da je najbolje a sada u Islamu brinem se o njoj i štitim je svojom vjerom.

Muž upita džina: - Zašto nam se ne ukažeš da te vidimo? Džin odgovori: -To je nemoguće. Naš otac nam je zavjetovao tri stvari: da vidimo a da ne budemo viđeni, da naše boravište bude među zvijezdama i da svaki od nas živi sve dok mu koljena ne dostignu do brade, a potom se pretvara u mladića. Čovjek reče: - Čuda li!, a da li bi mi mogao opisati lijek za groznicu? - Svakako, reče džin, primjetio si insekte slične pauku kako plutaju na površini vode?

- Naravno - odgovori čovjek. - Uzmi ih i priveži na njihove noge vuneni konac, a zatim to priveži na svoju lijevu nadlakticu, onako kako se pravi uzao kada se vežu noge devi. Čovjek je ponovo upitao: - Čuda li, a možeš li nam reći ko je čovjek koji želi isto ono što želi i žena?! - Da li bi ljudima nanosio time bol? - upita ga džin. - Da - odgovori čovjek. - Kada to ne bi radio, objasnio bih ti."

Priču navodi Aš-Šibli u djelu „AKAMUL-MERDŽAN".

Zejd b. Vehb pripovijeda:

„Jednom prilikom, za vrijeme vojnih pohoda, iskrcali smo se na neki otok. Ljudi su zapalili vatru. Kad najednom, pred nama se pojavi velika soba. Jedan čovjek reče: - Ja vidim veliku sobu. Da li vi čujete ima li koga u njoj. Ugasili su vatru...

Došao je glas iz mraka i rečeno je tom čovjeku: - Ti si odbranio našu kuću i zato ćemo te podučiti liječenju, tako da njime stičeš samo dobro. Kada ti bolesnik povjeri svoju bolest, dobro znaj da se lijek za svakog čovjeka nalazi u njemu samom. Nakon ovog događaja, jednog dana, taj čovjek, je bio u mesdžidu u Kufi i prišao mu je bolesnik sa ogromnim stomakom i rekao: - Stomak mi je ovakav kao što vidiš, jeo ja ili ne, pa možeš li mi dati kakav lijek? Čovjek je rekao: - Nemojte se začuditi ako ovaj čovjek danas umre od tumora.Nakon toga je otišao i vratio se do bolesnika oko kojega su se već okupili ljudi u vrijeme kada mu je rekao da će umrijeti. Zaista je ovaj bolesnik lažov, pitajte ga šta je bilo sa njegovom bolešću.

- Nestala je - odgovorio je bolesnik. Toga sam se i bojao - rekao je čovjek.

Događaj prenosi Abdullah b. Muhammed Kurši.

3. DŽINI VA'IZI

Kao što postoje vaizi kod ljudi, isto tako postoje i vaizi džini. Neki džini vaizi ovladali su raznim vrstama mudrosti i sposobni su na davanje korisnih propovijedi. Možda će nam slijedeća priča jasno potvrditi gore izneseni stav. Ebu Halifa Abdi pripovijeda:

„Umro mi je najmlađi sin pa me je to dovelo do teške boli, nisam mogao spavati i, tako mi Allaha dž.š., jedne večeri sam bio u kući u postelji, a u kući tada nije bilo nikoga. Razmišljao sam o svom sinu, kada do mene odnekud iz kuće dopre glas: - 0 Halifa, esselamu alejkum ve rahmetullahi! Odgovorio sam: Ve alejkumusselam ve rahmetullahi...

Taj glas je rekao: - Ti si žestoko začaran - potom je proučio nekoliko posljednjih ajeta sure Ali-Imran i završio riječima Uzvišenog Allaha dž.š.:

„A one koji se Gospodara svoga boje čekaju dženetske bašče kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno ostati, - takav će biti Allahov doček. A ono što ima u Allaha bolje je za one koji budu dobri“. (Ali 'Imran, 198)

Zatim mi reče:

- 0 Halifa - ja mu se odazvah, a on reče: - Zašto želiš da život tvoga djeteta ne podliježe zakonima koji važe za sve ljude, jesi li ti to plemenitiji kod Allaha dž.š. nego Muhammed s.a.v.s. kojemu je umro sin Ibrahim?!

Zatim reče: - Oko pušta suzu; srce tuguje, ali mi ne govorimo ono što bi rasrdilo Gospodara svjetova. Da možda ne želiš da udaljiš smrt od svog sina a ona je propisana svim stvorenjima? Želiš li da budeš od onih koji negoduju na Allahovu dž.š. odredbu i ne prihvataju raspored koji se prostire na sva stvorenja. Allaha mi, da nije smrti, ne bi bilo ni zemlje, i da nema tuge, čovjek ne bi mogao ni uživati u životu. Zatim me je upitao: - Želiš li nešto - a ja sam ga upitao: - Ko si ti, Allah dž.š. ti se smilovao? - a on odgovori: - Ja sam tvoj komšija džin“.
(Prenosi Ibn Ebi Dun'ja)

4. DŽINI KOJI DAJU FETVE

Pripovijeda Jahja b. Sabit da je bio na Mini sa Hafs Taifijem i da su primijetili starca sijede kose i brade kako daje fetve okupljenom svijetu, pa mi je Hafs rekao: „O Jahja, vidiš li ovog starca što daje fetve ljudima, on je Ifrit".

Približili smo se tom čovjeku i vidio sam kako je Hafs stavio ruku na njegovu obuću. Starcu je postalo neprijatno i krenuo je, a ljudi su ga slijedili. Hafs je povikao: „O ljudi, ovo je Ifrit".

(Prenosi Ibn Šukr)

5. DŽINI MUDRACI

Pripovijeda Ishak b. Abdullah b. Ebi Ferva:

„Jedna skupina džina u likovima ljudi došla je jednom čovjeku i pitala ga: - Šta bi ti najviše volio? Čovjek odgovori: - Deve - a oni na to rekoše: - Zaželio si muku i napor, život u nesreći, nešto što će te osuditi na tuđinu i progonstvo i što će te udaljiti od tvojih najmilijih.

Nakon toga su otišli, a zatim došli drugi put i pitali: - Šta bi najviše volio? Čovjek odgovori:

- Volio bih da imam sluge. Oni na to rekoše: - Prava snaga je u onome što je zarađeno, a srdžba, imetak i daljina su klini (koji razdiru čovjeka).

Nakon toga su otišli a potom došli treći put i pitali: - Šta bi najviše volio? Čovjek odgovori: - Volio bih da imam sitne stoke. Oni na to rekoše: - Treba jesti malo, za savjet pitati ljude, prava izdržljivost se pokazuje u ratu, ne budi grabežljiv i ne možeš

izbjeći bol ako ti je ona određena. Nakon toga su otišli a, potom, došli četvrti put i pitali: - Šta bi najviše volio? Čovjek odgovori: - Volio bih da imam dosta zemlje. Oni na to rekoše: - Pola života čovjek provede sijući, a ako ne posiješ, nećeš ni požnjeti. Nakon toga su otišli a, potom, došli peti put i pitali: - Šta bi najviše volio? Čovjek upita: - Koliko puta sam vas do sada počastio - a potom je pred njih iznio hljeb. - Pšenica je rodila - rekoše oni. Potom im je donio meso. Rekoše: - Duša se hrani dušom, ono čega je malo dragocjenije je i bolje od onoga čega je puno. Potom im je iznio hurme i mlijeko. Rekoše: - Hurme i kravlje mlijeko jedite sa BISMILLOM. Pošto su to pojeli upitali su: - Šta je najgore, šta je najljepše i šta najprijatnije miriše? Taj čovjek je odgovorio: - Najgore je kad je čovjek toliko gladan da povraća iz praznih crijeva, najljepša stvar je jutarnja kiša na brežuljku, a najprijatniji miris je vjetar koji donosi miris cvijeća poslije kiše. Upitali su: - Šta bi najviše volio? Čovjek odgovori: - Smrt. Rekoše: - Poželio si ono što prije tebe još niko nije poželio. Čovjek reče: - Zašto, ako sam bio dobar čovjek, to je dovoljno samo po sebi, a ako sam griješnik, prijestupnik i zao čovjek, grijehovi su mi dovoljni (da me potpuno zabrinu i okupiraju), a ako postanem bogat, mom bogatstvu je prethodilo siromaštvo, a kako da postanem siromašan kad sam već siromašan. Džini rekoše: - Daj nam nešto hrane za put. Čovjek im je iznio mješinu mlijeka i rekao: - Ovo vam je putna opskrba. Džini rekoše: - Preporuči nam koji savjet - a čovjek reče: - Recite: NEMA BOGA OSIM ALLAHA i to će vam biti dovoljno. Džini su tada otišli od njega, hvaleći ga i dajući mu prednost nad drugim ljudima i džinima.“

(Prenosi Ibn Ebi Dun’ja)

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ
كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ

"O sinovi Ademovi, neka vas nikako ne zavede šejtan kao što je roditelje vaše iz dženneta izveo, skinuvši s njih odjeću njihovu da bi im stidna mjesta njihova pokazao! On vas vidi, on i vojske njegove, odakle vi njih ne vidite. Mi smo učinili šejtane zaštitnicima onih koji ne vjeruju."

(Al-A'raf, 27)

PETO POGLAVLJE

DŽINI I POSLANICI

1. Šejtan na lađi Nuh a.s.
2. Šejtan i Musa a.s.
3. Šejtan i Zulkifl a.s.
4. Šejtan i Isa a.s.
5. Može li se šejtan pojaviti u liku poslanika
6. Da li su džini obaviješteni o poslanstvu Muhammeda a.s.
7. Događaj kada je Muhammed s.a.v.s. posjetio boravište džina

1. ŠEJTAN NA LAĐI NUH A.S.

Kao priča se prenosi slijedeća prevara Iblisa:

„Nakon što se Nuh s.a.v.s. ukrcao na lađu, vidio je na njoj jednog starca kojeg nije dotad poznavao pa ga je upitao:

- Koji je razlog da si se ukrcao na lađu.

Starac je odgovorio:

- Ukrcao sam se da bih pridobio srca tvojih prijatelja, njihova srca će biti sa mnom a tijela sa tobom.

Nuh s.a.v.s. mu je rekao:

- Izlazi Allahov neprijatelju.

Iblis reče:

- Ljudi će biti upropašteni sa pet stvari. Reći ću ti tri stvari od tih pet, a neću ti ništa reći o dvije. Uzvišeni Allah dž.š. je tada objavio Nuhu s.a.v.s. da ne treba da se boji za te tri stvari o kojima mu želi da govori Iblis, nego da mu naredi da ispriča i otkrije druge dvije stvari koje Iblis ne želi da kaže, a njima će ljudi biti upropašteni u čemu Iblis ima pravo a to su: zavist i pohlepa. Zbog zavisti je proklet šejtan, a zbog pohlepe je - nakon što mu je dozvoljen čitav dženet i nakon što je ispunio ono što je šejtan od njega tražio - izveden Adem s.a.v.s. iz Dženeta.“

2. ŠEJTAN I MUSA A.S.

Kao priča se prenosi slijedeća prevara Iblisa:

„Sreo Iblis Musaa s.a.v.s. i rekao: 'O Musa, ti si onaj kojeg

je Allah dž.š. odabrao za poslanika i Allah je s tobom razgovarao, a ja sam jedno od stvorenja Uzvišenog Allaha koje je učinilo prijestup pa želim da se pokajem zbog toga. Zauzmi se za mene kod Svemogućeg i Uzvišenog Gospodara ne bi li mi oprostio.

Nakon što je Musa a.s. uputio dovu Allahu dž. š., rečeno mu je: 'O Musa ispunio si svoju obavezu'. Nakon toga Musa a.s. je sreo Iblisa i rekao mu: 'Naređeno ti je da učiniš sedždu kaburu Adema a.s. i biće ti oprošteno'. Na te riječi Iblis se uzoholio, razljutio i rekao: 'Nisam mu učinio sedždu živom pa kako da učinim mrtvom' - i dodao: 'O Musa, ako je istina da si kod svog Gospodara tražio oprost za mene, pomeni me kod tri stvari u kojima nema štete: pomeni me kada se razljutiš i biću nadahnuće u tvom srcu, moje oko biće u tvom oku i kolat ću (kružiću) tvojim tijelom kao što kola krv. Pomeni me kada se sukobiš sa vojskom u boju ja ću im doći pa ću im napomenuti njihovu djecu, žene, porodice, tako da će pobjeći. Nastoj da sjediš u društvu žene koja ti nije rod, pa bih ti ja, u tom slučaju, bio njen glasnik tebi i tvoj njoj'."

3. ŠEJTAN I ZULKIFL A.S.

Ibn Ebi Dun'ja navodi da je jedan poslanik rekao ljudima koji su bili u njegovom prisustvu:

„Ima li među vama neko ko bi mi mogao garantovati da se neće naljutiti i biće na istom stepenu kao i ja i biće vođa naroda poslije mene?

Jedan mladić odgovori: 'Ja!' Poslanik ponovi pitanje drugi put, a isti mladić odgovori: 'Da, ja ću garantovati'.

Nakon što je umro Zulkifl a.s., mladić je došao na njegovo mjesto, pa mu je došao Iblis da bi ga razljutio. Mladić je poslao jednog čovjeka sa Iblisom, a nakon što se vratio, taj čovjek je obavijestio mladića da nije ništa vidio. Mladić je poslao drugog čovjeka koji je također izjavio da nije ništa vidio. Mladić je potom prišao Iblisu i ščepao ga za ruku ali ga je pustio jer se sjetio Zulkifla a.s, i obećanja da se neće naljutiti."

4. ŠEJTAN I ISA A.S.

Mekhul Ebu Osman pripovijeda:

„Isa a.s. se molio Allahu dž.š. na vrhu brda pa mu je došao Iblis i pitao ga: - Vjeruješ li u sudbinu (kadau-kadar). - Da, odgovori Isa a.s. Iblis reče: - Skoči, onda, s velike visine i desiće ti se samo ono što ti je odredio Allah. Isa a.s. mu reče: - Gospodar iskušava svoga roba a ne može rob da iskušava svog Gospodara." (Navodi Ibn Ebi Dun'ja)

5. MOŽE LI SE ŠEJTAN POJAVITI U LIKU POSLANIKA?

Šejtan ne može da se pojavi u liku Poslanika s.a.v.s., jer je Poslanik a.s. rekao:

„Ko me vidi u snu, zaista me je vidio jer je nemoguće da se šejtan pojavi u mom liku". (Prenosi Buharija. i Muslim)

S obzirom da se šejtan ne može pojavljivati u liku Poslanika s.a.v.s., logično je da šejtan ne može da se pojavljuje ni u

snovima koji su prožeti Allahovim dž.š. svjetlom, odnosno ovakvim snovima šejtan nema pristup. Ovakav stav zastupa većina islamske uleme, među kojima i Ebu Bekr b. Arebi.

Druga, mnogo manja grupa učenjaka smatra da je moguće pojavljivanje i prikazivanje šejtana u liku Poslanika s.a.v.s. jer je on čovjek pa je zbog toga to i moguće. Međutim, Allah dš.š. je isključio mogućnost da se šejtan prikazuje i pojavljuje u snovima prožetim Allahovim dž.š. nurom upravo iz razloga da ne bi došlo do miješanja istinskih i lažnih snova. Šejtan se u snovima ne može pojaviti ni sa jednim od Allahovih dž.š. svojstava - atributa, jer Allah dž.š. kaže:

„Niko nije kao On! On sve čuje i sve vidi“. (Aš-Šura,11)

6. DA LI SU DŽINI OBAVIJEŠTENI O POSLANSTVU MUHAMMEDA S.A.V.S.

Prenosi Ahmed da je Mudžahid rekao:

„Za vrijeme osvajanja Rodosa pričao nam je jedan starac kojeg smo zvali Ibn ʻIsa, a koji je još uvijek bio sljedbenik džahilijetske vjere da je jednom prilikom krenuo da proda kravu, pa je čuo iz njenog trbuha glas kao da viče čovjek - NEMA BOGA OSIM ALLAHA.“

Nakon toga Mudžahid kaže: „Došli smo u Meku i vidjeli da je Poslanik s.a.v.s. već otišao iz nje.“

Za ovaj Hadis Abdullah ibn Ahmed kaže da je garib ali sa ispravnim senedom. (Navodi Šibli u „Akamul - merdžan“)

Bejheki prenosi da je Džabir rekao:

„Prva vijest o Poslaniku s.a.v.s. koja je došla u Medinu je od

strane jedne žene iz Medine koja je imala džina koji joj je došao jednom prilikom u liku ptice sletio na zid njene kuće. Žena mu je rekla da siđe da bi popričali a džin je odgovorio: - Ne, u Meku je poslan Poslanik s.a.v.s. koji nam je zabranio boravak (u društvu žena) i blud.“

7. DOGAĐAJ KAD JE MUHAMMED S.A.V.S. POSJETIO BORAVIŠTE DŽINA

Esma kći Ebu Bekra, pripovijeda:

„Nakon što su izašli Poslanik s.a.v.s. i Ebu Bekr, došla je jedna grupa ljudi - Kurejšija među kojima je bio i Ebu Džehl i zaustavili su se pred vratima kuće Ebu Bekra. Nakon što je h. Esma izašla pred njih upitali su: - Gdje ti je otac? - Tako mi Allaha ne znam - odgovorila je h. Esma. Ebu Džehl je podigao ruku i ošamario me tako da mi je spala menđuša, a zatim su otišli.

Tri dana smo bili u iščekivanju ne znajući gdje je Poslanik s.a.v.s. dok se nije pojavio jedan džin u liku čovjeka, pjevajući i recitujući poeziju. Ljudi su ga pratili slušajući njegov glas. Čuli smo ga kako recituje: - Neka Allah - Gospodar ljudi - nagradi najboljom nagradom dvojicu prijatelja koji su odsjeli u mom šatoru. Došli su sa Istinom a zatim otputovali. Od juče sam sretan, jer sam prijatelj Muhammedov. Neka plaču sinovi Ka’aba umjesto porodica ove dvojice. A mu’mini i njihove porodice neka ih očekuju.

Nakon što smo čuli stihove ovog džina, kaže Esma, znali smo da je Poslanik s.a.v.s. u Medini.“

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ

"Oni poriču prije nego temeljito saznaju šta ima u njemu, a još im nije došlo ni tumačenje njegovo"

(Yunus, 39)

ŠESTO POGLAVLJE

RAZNO O DŽINIMA

1. Da li je dopušteno propitivanje džina o prošlosti i budućnosti
2. Vezanje džina za vrijeme Ramazana
3. Postoje li ljudi koji obožavaju džine
4. Zašto se džini i šejtani odazivaju na zapise i pri čaranju
5. Svjedočenje džina na Sudnjem danu onima koji su učili ezan
6. Džini i bitka na Bedru
7. Džini i dvojica Sa'da
8. Postoje li ljudi koji se sastaju sa džinima
9. Da li se šejtan ukazuje ljudima na namazu
10. Da li životinje vide šejtana

I. DA LI JE DOPUŠTENO PROPITIVANJE DŽINA O PROŠLOSTI I BUDUĆNOSTI

Nema sumnje da je Uzvišeni Allah dž.š. dao moć džinima da prelaze ogromne razdaljine u vrlo kratkom periodu. Dokaz za ovo su Allahove dž. š. riječi:

„Ja ću ti donijeti prijesto" - reče Ifrit, jedan od džinova, - „prije nego iz ove sjednice svoje ustaneš, ja sam za to snažan i pouzdan". (An - Naml, 39)

Kada neko kontaktira sa džinom i pita ga za neku osobu ili događaj koji se desio u nekom dalekom mjestu, moguće je da je džin upoznat sa tim događajem i tom osobom i da o tome izvijesti onoga ko je s njim kontaktirao. Moguće je, međutim, da džin ne bude obaviješten o tome, ali da ode, provjeri i otkrije podatke i, nakon toga, obavijesti o tome onoga ko sa njim kontaktira. Bilo kako bilo, radi se o istoj stvari koja nije sasvim sigurna, tj. informacije se dobijaju jedino prisnošću između džina i čovjeka koji je u vezi sa njim. Pitati džine o onom što se nije desilo i smatrati to ispravnim i istinitim, misleći da oni poznaju gajb - (nevidljivo) je nevjerstvo, kao što se kaže u vjerodostojnom hadisu prenešenom od Mu'avije b. Hakema da je Vjerovjesnik s.a.v.s. upitan:

„Allahov Poslaniče, neki od nas idu kod gatara (pa šta misliš o tome)? - Ne idite im - odgovorio je Poslanik s.a.v.s."

U Muslimovom Sahihu navodi se da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Ko ode gataru pa ga upita o nečemu, namaz mu neće biti primljen 40 dana“.

Ovdje treba da istaknemo da, ako neko nekog pita s ciljem da bi provjerio svoje stanje i da bi se obavijestio o stvarima koje se tiču lično njega - a pri tome je u stanju da raspozna šta je istina a šta laž, kod tog čovjeka - to je dopušteno.

2. VEZANJE DŽINA ZA VRIJEME MJESECA RAMAZANA

Muslim navodi hadis Ebu Hurejre:

„A kada nastupi mjesec Ramazan, otvaraju se vrata Dženneta a zatvaraju vrata Džehennema a šejtani se povežu“.

Abdullah b. Ahmed kaže:

„Pitao sam oca kako da su za vrijeme Ramazana povezani šejtani kada čovjek griješi i biva zavođen od strane šejtana i za vrijeme Ramazana. Otac odgovori:
'Tako se navodi u Hadisu'.“

3. POSTOJE LI LJUDI KOJI OBOŽAVAJU DŽINE

Postoje ljudi koji obožavaju džine. Dešava se, međutim, da ti džini koji su obožavani prime Islam, a ljudi i dalje nastavljaju da ih obožavaju. Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„Oni kojima se oni mole sami traže načina kako će se što više Gospodaru svome približiti, a nadaju se milosti Njegovoj i plaše se kazne Njegove. A kazne Gospodara tvoga svako treba da se čuva“. (Al-Isra, 57)

4. ZAŠTO SE DŽINI I ŠEJTANI ODAZIVAJU NA ZAPISE I PRILIKOM ČARANJA

Džini nevjernici i njhovi šejtani su izabrali put zablude, prijevare i grijeha. Iblis i njegova vojska žude za zlom, spletkare i obmanjuju ljude, a on (šejtan) je obećao:

„I tako mi dostojanstva Tvoga - reče - sigurno ću ih sve na stranputicu navesti, osim Tvojih, među njima, robova iskrenih“. (Sad, 82-83)

„Reci mi“, - reče onda - „evo ovoga koga si iznad mene uzdigao: ako me ostaviš do Smaka svijeta sigurno ću, osim malobrojnih, nad potomstvom njegovim zagospodariti“. (Al-Isra, 62)

Ako je ljudska priroda loša i pokvarena, ona u tom slučaju želi ono što je loše i po nju samu, tako da uživa u grijehu i ustrajna je u njemu. Šejtan ima vrlo pokvarenu prirodu i ako mu se približava onaj koji se bavi gatanjem i vračanjem, bilo ispisivanjem tajnih poruka ili na neki drugi način koji voli šejtan a to vodi u nevjerstvo i širk, to je mito i podilaženje šejtanu i moguće je da zbog toga šejtan udovolji nekim njegovim zahtjevima i ciljevima.

Takav pokvaren čovjek bavi se ispisivanjem riječi Uzvišenog Allaha dž.š. na nečistoći ili preokreće slova u riječima

Uzvišenog: ***„Reci: „On je Allah - Jedan!“*** čitajući sure Jasin naopako, ili čini nešto drugo čime je zadovoljan šejtan. Kada kažu, ili napišu nešto s čime su šejtani zadovoljni, oni im pomognu da se ostvare neki njihovi zahtjevi i želje. Npr. prouzrokuju nestajanje neke vode, ili da ih prenesu na neko mjesto, ili im šejtani donesu dio imetka nekih ljudi, ili nanesu nepravdu nekom s kime su ti ljudi u svađi i neprijateljstvu.

5. SVJEDOČENJE DŽINA NA SUDNJEM DANU ONIMA KOJI SU UČILI EZAN

Na sudnjem danu džini će svjedočiti onima koji su učili ezan kako se navodi u Buharijinom Sahihu. Ibn Ebi Sa'sa'a prenosi da mu je Ebu Se'id rekao:

„Vidim da voliš brave i pustinju pa kada budeš sa svojim bravima ili u pustinji, pa kada budeš učio ezan za namaz, što više podigni i pojačaj svoj glas, jer dokle god se čuje glas mujezina, čuo ga džin, čovjek, ili bilo koja stvar, svjedočiće mu na Sudnjem danu.“

Ebu Se'id je rekao:

„Ovaj hadis sam čuo od Allahovog Poslanika s.a.v.s.“

7. DŽINI I DVOJICA SA'DA

Čuo sam Kurejšije kako govore Ebi Kabisu:

„Ako na Islam pređu dvojica Sa'da, Muhammed će biti siguran u Mekki i neće se bojati protivnika“.

Ebu Sufjan je rekao: „Najugledniji u plemenu Kurejš su: Sa'd b. Bekr, Sa'd b. Zejd Menat i Sa'd b. Kada'a.

Drugo veče čuli su Ebu Sufjana kako govori Ebi Kabisu:

„O Sa'de Al Evs, ti nam budi pristalica, jer ti si Sa'de iz darežljivog plemena Hazredž."

Sa'd odgovori:

„Ja se odazivam onome koji zove Uputi i želim od Allaha Džennet u kojem borave žene".

Rekoše: „Ovo je Sa'd b. Ibade i Sa'd b. Mu'az."
(Događaj navodi Aš-Šibli)

8. POSTOJE LI LJUDI KOJI SE SASTAJU S DŽINIMA

Na ovo pitanje najbolje ćemo odgovoriti kroz slijedeću priču:

Abdullah ibn Mes'ud prenosi:

„Neka jedan od vas ustane i krene za mnom, ali samo onaj u čijem srcu nema ni trunke mržnje i srdžbe".

Abdullah b. Mes'ud kaže:

„Ustao sam i uzeo posudu za vodu čvrsto uvjeren da se u njoj nalazi samo voda. Izašao sam s Poslanikom s.a.v.s. na brdo iznad Meke, kad, najednom, ugledah leglo zmija. Muhammed s.a.v.s. oko mene na zemlji nacrta krug i reče:

„Stoj ovdje, dok se ne vratim!"

Ostao sam na mjestu, a Poslanik s.a.v.s. se uputi prema njima. Vidio sam kako se komešaju, a nakon toga Muhammed s.a.v.s. je s njima boravio čitavu noć. Tek u zoru dođe on i reče:

„O Ibn Mes'ude, zar još uvijek stojiš"?

Odgovorih: „O Allahov Poslaniče, zar nisi rekao: - Stoj dok se ne vratim!"

Potom me Poslanik s.a.v.s. upita:

„Ibn Mes'ude, imaš li vode?"

„Da!" - odgovorih.

Kad sam otvorio posudu, osjetih vino. Iznenađen time, rekoh: „Tako mi Allaha, uzeo sam posudu i bio čvrsto ubijeđen da je u njoj voda, kad, evo, u njoj vino."

Resulullah s.a.v.s. reče:

„Plod je dobar, pa je i voda čista".

On zatim s tom tečnošću uze abdest. Nakon što je Poslanik s.a.v.s. ustao da obavi namaz, približiše nam se dvije osobe i upitaše:

„O Allahov Posianiče, voljeli bismo da nam imamiš u namazu!"

Allahov Poslanik ih je lijepo poredao iza sebe, a potom smo obavili namaz. Po završetku namaza, ova dvojica se udaljiše. Upitah:

„O Allahov Poslaniče, ko su ova dvojica?"

On odgovori:

„Ovo su džini iz Nasibina i došli su da im presudim u stvarima oko kojih su se razilazili. Pitali su me o svojoj opskrbi, pa sam im objasnio."

„A šta je njihova opskrba, o Allahov Poslaniče, - upitao sam.

Muhammed s.a.v.s. reče:

„Njihova opskrba je ječam koji se nađe u balegi, kosti i meso koje ostane na kostima."

Nakon ovog događaja, Poslanik a.s. je zabranio upotrebu balege i kostiju u svrhu potiranja nakon nužde.

9. DA LI SE ŠEJTAN UKAZUJE LJUDIMA U NAMAZU

Da se šejtan ukazuje ljudima u namazu potvrđuje hadis kojeg navodi Ebu Davud:

„Zbijte redove u toku obavljanja namaza, približite se jedan drugome i usporedite međusobno svoja ramena i vratove! Tako mi Allaha, ja vidim šejtana kao crno jagnješce kako se kroz praznine redova uvlači među vas."

Ahmed b. Hanbel navodi da je Allahov Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Zaista svakom od vas, kada ste u mesdžidu dolazi šejtan i ponižava vas kao što čovjek ponižava i maltretira tovarnu životinju. Ako mu se prepustite, on će vas svezati i zauzdati".

Ebu Hurejre r.a. prenosi ovaj hadis:

„Vi ćete to moći vidjeti i primijetiti. Svezan je onaj koji nikako ne spominje Allaha (u namazu) a zauzdan je onaj koji samo otvara usta, a istinski ne pominje Allaha dž.š."

10. DA LI ŽIVOTINJE VIDE ŠEJTANA

Postoje životinje koje vide šejtana a dokaz su riječi Allahovog Poslanika s.a.v.s. koje prenosi Buhari od Ebu Hurejre:

„Kada čujete kukurijekanje horoza, zatražite milost od Allaha, jer je on vidio meleka, a kada čujete njakanje (revanje) magarca, zatražite od Allaha da vas sačuva od šejtana, jer je on vidio šejtana".

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ
لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

"Reci: 'Kad bi se svi ljudi i džinnovi udružili da sačine jedan ovakav Kur'an, oni, kao što je on, ne bi sačinili, pa makar jedni drugima pomagali.'"

(Al - Isra', 88)

SEDMO POGLAVLJE

UZROCI NEPRIJATELJSTVA IZMEĐU ŠEJTANA I ČOVJEKA

1. Uzroci neprijateljstva između šejtana i čovjeka
2. Razlozi zbog kojih je Iblis postao griješnik
3. Šta je najveći šejtanov cilj
4. Prva stvar na koju podstiče šejtan
5. Druga stvar na koju podstiče šejtan
6. Treća stvar na koju podstiče šejtan
7. Četvrta stvar na koju podstiče šejtan
8. Iblisov najdraži vid neposlušnosti i grijeha
9. Epilepsija prouzrokovana od strane džina i načini liječenja
10. Kuga prouzrokovana od strane džina
11. Istihaza je šejtanovo iskušenje
12. Šejtan i snovi
13. Šejtanovo došaptavanje
14. Hitnja je šejtanski posao
15. Šejtan je stalno uz nepravednog suca
16. Šejtan veže čvorove nad spavačem
17. Kontakt šejtana s čovjekom
18. Prisustvo šejtana pri rođenju novorođenčeta
19. Prisustvuje li šejtan intimnom odnosu između supružnika
20. Prisustvo šejtana kod svih ljudskih djelatnosti i aktivnosti

I. UZROCI NEPRIJATELJSTVA IZMEĐU ŠEJTANA I ČOVJEKA

Neprijateljstvo i mržnja između šejtana i čovjeka počiva na zavisti iz dalekih vremena, kada je Uzvišeni Allah dž.š. stvorio Adema a.s. i u njega udahnuo dušu, a potom naredio melekima da mu učine sedždu. Do tada je Iblis bio pokoran Allahu dž.š. i ta zapovijed se odnosila podjednako na njega kao i na sve meleke. Iblis je odbio da učini sedždu, uzoholivši se, smatrajući se većim od Adema a.s. Kada ga je Uzvišeni Allah dž.š. pitao za razlog odbijanja da učini sedždu, odgovorio je:

„Ja sam bolji od njega, mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače“.

Najvjerovatnije je da je upravo ovo razlog i izvor neprijateljstva između šejtana i čovjeka. Najbolje je da historiju neprijateljstva između šejtana i čovjeka izložimo kroz Uzvišeni Kur'an, gdje nam je Allah dž.š. slikovito predočio kompletnu priču o njihovom neprijateljstvu i borbi:

„Mi smo Adema stvorili i onda mu oblik dali, a poslije melekima rekli: „Poklonite mu se!“ i oni su se poklonili, a Iblis nije; on nije htio da se pokloni.

„Zašto se nisi poklonio kad sam ti naredio?“- upita On.- „Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače“ - odgovori on.

„E onda izlazi iz dženeta“- reče On -, „ne priliči ti da u njemu prkosiš; izlazi, ti si, zaista, od onih prezrenih!“

„Daj mi vremena do dana njihova oživljenja!“- zamoli on.

„Daje ti se vremena!“- reče On.

„E zato što si odredio pa sam u zabludu pao“, - reče -, „kunem se da ću ih na Tvom pravom putu presretati, pa ću im sprijeda, i straga, i zdesna, i slijeva prilaziti i Ti ćeš ustanoviti da većina njih neće zahvalna biti!“

„Izlazi iz njega, pokuđen i ponižen!“ - reče On. „Tobom i svima onim koji se budu povodili za tobom doista ću džehennem napuniti!

A ti, o Ademe, i žena tvoja, u džennetu stanujte i odakle god hoćete jedite, samo se ovom drvetu ne približujte, da se prema sebi ne ogriješite!“

„I šejtan im poče bajati da bi im otkrio stidna mjesta njihova, koja su im skrivena bila, i reče: „Gospodar vaš vam zabranjuje ovo drvo samo zato da ne biste meleki postali ili da ne biste besmrtni bili i zaklinjaše im se: „Ja sam vam, zaista, savjetnik iskreni!“

I na prevaru ih zavede. A kad oni ono drvo okusiše, stidna mjesta njihova im se ukazaše i oni po sebi džennetsko lišće stavljati počeše.

„Zar vam to drvo nisam zabranio?“, zovnu ih Gospodar njihov, „i rekao vam: Šejtan vam je, zbilja, otvoreni neprijatelj!“

„Gospodaru naš“ - rekoše oni - „sami smo sebi krivi, i ako nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo biti izgubljeni.“

„Izlazite!“ - reče On - „jedni drugima bićete neprijatelji!

Na Zemlji ćete boraviti i do smrti ostati. Na njoj ćete živjeti, na njoj umirati i iz nje oživljeni biti" - reče On.

„O sinovi Ademovi, dali smo vam odjeću koja će pokrivati stidna mjesta vaša, a i raskošna odijela, ali, odjeća čestitosti, to je ono najbolje. - To su neki Allahovi dokazi da bi se oni opametili.

O sinovi Ademovi, neka vas nikako ne zavede šejtan kao što je roditelje vaše iz dženneta izveo, skinuvši s njih odjeću njihovu da bi im stidna mjesta njihova pokazao! On vas vidi, on i vojske njegove, odakle vi njih ne vidite. Mi smo učinili šejtane zaštitnicima onih koji ne vjeruju." (Al-A'raf, 11-28)

Najvažnije što trebamo zaključiti iz navedenih ajeta o ovom pitanju je da neprijateljstvo šejtana ne prestaje i da nije odustao od svojih ciljeva jer smatra da je njegovo protjerivanje, prokletstvo i izvođenje iz Dženneta bilo zbog našeg oca Adema. Zbog toga će se on sigurno svetiti njegovom potomstvu, tj. nama. Iz tog razloga Kur'an nas stalno podstiče na borbu i suprotstavljanje šejtanu. Allah dž.š. kaže:

„O sinovi Ademovi, neka vas nikako ne zavede šejtan kao što je roditelje vaše iz Dženneta izveo...!" (Al-A'raf, 27)

2. RAZLOZI ZBOG KOJIH JE IBLIS POSTAO GRIJEŠNIK

Iblis je učinio veliku grešku i grijeh kada je rekao: ***„Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače"***, i to iz slijedećih razloga:

PRVO: Vatra omogućava izvjesnu korist i praktičnu upotrebu

ali se u njoj krije zlo i opasnost. Dobra je i korisna kada je zarobljena, čuvana i kada je sluga, a ukoliko je slobodna, može da uništi imetak pa se kaže da je loš gospodar. Zemlja pruža sve i u njoj je skriveno dobro, blagodat i sreća, jer ona daje plodove i hrani nas. Gdje je, onda, zemlja a gdje vatra?!

DRUGO: Allah dž.š. je učinio da zemlja bude mjesto na kome su kuće u kojima se pominje Njegovo Uzvišeno ime i na kojem se Allah dž.š. slavi i uzdiže jutrom i večerom. Posebna čast i prednost je, što je na zemlji Kaba, koju je Allah dž.š. učinio da bude blagoslov i uputa ljudima koji razmišljaju i znaju. Kada na zemlji ne bi bilo ničega osim Kabe, to bi bila dovoljna prednost i čast u odnosu na vatru.

TREĆE: Priroda vatre je smutnja, razdor i propast za svakog onog ko je dotakne, za razliku od zemlje.

ČETVRTO: Zemlja je neophodna životinjama i one nikako ne mogu živjeti bez nje, tako da ova dva aspekta i dvije strane čine čvrstu simbiozu. Vatra, naprotiv, uopšte nije potrebna životinjama, a i čovjek može da živi bez nje danima i mjesecima i potreba za vatrom nije tako jako izražena kao potreba za zemljom.

PETO: Prokletstvo Iblisa je uslijedilo zbog nesposobnosti njegovog prosuđivanja i manjkavosti njegovog načina mišljenja, jer je smatrao da je ilovača samo obična zemlja pomiješana s vodom, pa ju je prezreo i sa podcjenjivanjem gledao na nju, a nije znao da je ilovača sastavljena od dva elementa koji imaju širi smisao: Vode, iz koje je Uzvišeni Allah dž.š. stvorio sve što je živo, i zemlje, koju je Allah dž.š. učinio riznicom korisnih stvari (stoka, bilje itd.). Da je bio u stanju da pravilno prosudi bit i suštinu ilovače s aspekta materije i svrhe postojanja, spoznao bi da je ona bolja i korisnija od vatre.

ŠESTO: Čak i Iblisov stav da je vatra bolja od ilovače nije dovoljan razlog i iz toga ne proizilazi da je stvorenje od vatre bolje od stvorenja od ilovače, jer Onaj koji je moćan da stvori što želi može da od lošije tj. manje vrijedne materije stvori ono što je bolje, s obzirom na krajnju svrhu i cilj stvorenja od zemlje. Znači, u ovom slučaju, primaran je cilj i svrha stvaranja Adema a.s., a ne materija od koje je stvoren. Prokletnik - Iblis nije bio u stanju da pravilno prosudi mjesto materije i nije se dobro upoznao s njom, tj. nije pronikao u cjelokupnost svojstava, forme i cilja stvaranja. Postoje mnogobrojni razlozi koje nismo naveli, a koji dokazuju da je Iblis učinio veliki grijeh, kada je rekao: ***„Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače“***, ali mi ćemo se ovdje ograničiti samo na ono što smo naveli.

3. ŠTA JE NAJVEĆI ŠEJTANOV CILJ

Najveći šejtanov cilj, zbog kojeg on ulaže krajnji trud i napor da bi ga ostvario, je da uvede Ademovo s.a.v.s. potomstvo u vatru. Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„Šejtan je, uistinu, vaš neprijatelj, pa ga takvim i smatrajte! On poziva pristaše svoje da budu stanovnici u vatri.“
(Fatir, 6)

4. PRVA STVAR NA KOJU PODSTIČE ŠEJTAN

Prva stvar koju želi da postigne šejtan kod Allahovog dž.š. roba je nevjerstvo, širk i neprijateljstvo Uzvišenog Allaha dž.š.

i Poslanika s.a.v.s. prema tom robu. Kada ostvari ovaj cilj kod ljudi, popusti njegov napor i trud i takav čovjek ga se više ne tiče. Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„(Oni) su slični šejtanu kad kaže čovjeku: „Budi nevjernik!“ - pa kad on postane nevjernik, on onda rekne: „Ti se mene više ne tičeš, ja se, zaista, Allaha, Gospodara svjetova, bojim!“ (AL-Hašr, 16)

Muslim navodi da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„O ljudi! Zaista mi je Uzvišeni Allah naredio da vas obavijestim o onome što ne znate, a čemu me je On danas naučio. Sve ono što Allahov rob učini u neznanju, to je halal (dopušteno), jer je Allah sve svoje robove stvorio pravovjernima a zatim su im dolazili šejtani i zavodili ih, odvraćali od vjere i naređivali im da Mi čine širk.“

5. DRUGA STVAR NA KOJU PODSTIČE ŠEJTAN

Ako šejtan nije u stanju da dovede ljude u zabludu preko širka i nevjerstva, on ne odustaje u tom slučaju, nego se zadovoljava onim što može postići, i podstiče i iskušava ljude novotarijama u vjeri, a to mu je najdraži vid neposlušnosti i nevjerstva, jer šteta od novotarija je najveća po vjeru.

Sufjan As-Sevri kaže:

„Novotarija u vjeri je draža Iblisu od neposlušnosti, jer za neposlušnost je moguće pokajanje, a za novotariju nije.“

6 TREĆA STVAR NA KOJU PODSTIČE ŠEJTAN

Ako šejtan ne uspije da postigne ciljeve koje smo ranije naveli, on Ademovo s.a.v.s. potomstvo podstiče na grijehe i neposlušnost Allahu dž.š., bilo da se radi o zrelim ljudima ili djeci. Isto tako, šejtan radi na unošenju neprijateljstva i mržnje u redove vjernika. Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„Šejtan želi da pomoću vina i kocke unese među vas neprijateljstvo i mržnju i da vas od sjećanja na Allaha i od obavljanja molitve odvrati. Pa, hoćete li se okaniti?"

(Al-Ma'ida, 91)

„On vas navraća na grijeh i razvrat i na to da o Allahu govorite ono što ne znate". (Al-Baqara, 169)

Tirmizi i Ibn Madždže prenose da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Zaista će vas šejtan u ovoj vašoj zemlji bacati u očaj s namjerom da vas zauvijek pokori. Njemu će se pokoriti oni od vas koji potcjenjuju i preziru svoja djela i njima će šejtan biti zadovoljan".

Muslim navodi riječi Muhammeda s.a.v.s.:

„Zaista će šejtan na Arapskom poluotoku pokušavati da vas zavede, i da ga obožavaju oni koji obavljaju namaz na taj način, što će vas zavađati i huškati jedne protiv drugih".

7. ČETVRTA STVAR NA KOJU PODSTIČE ŠEJTAN

Šejtan se ne zadovoljava samo s onim što smo naveli, nego on sprečava vjernike i u činjenju dobrih dijela, a to ćemo najbolje pojasniti na osnovu slijedećeg hadisa: An-Nisai navodi od Subre b. Ebi Fakiha da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Zaista šejtan vreba na potomstvo Adema s.a.v.s. na različite načine: Šejtan se postavlja u zasjedu protiv vjernika posredstvom vjere Islama i kaže nekom od njih: - Ti si prihvatio Islam a šta je sa vjerom tvojih predaka? Vjernik mu se suprotstavi i na taj način i dalje prihvata Islam. Zatim mu šejtan postavlja zasjedu posredstvom hidžre i kaže: - Ti se iseljavaš u ime Allaha i napuštaš svoju zemlju i kućni prag, a primjer onoga koji se iseljava je kao primjer konja na konopu (tj. jedan kraj konopa je pričvršćen na kočiću ili nečemu sličnom a drugi kraj za konja, tako da on stalno ide u krug, odnosno ne može se udaljiti dalje nego što je dug taj konop). Opet mu se vjernik suprotstavi i iseljava se u ime Allaha dž.š. Zatim šejtan postavlja zasjedu posredstvom džihada i kaže: - Ti se boriš na Allahovom putu, a borba može biti dušom i imetkom. Ti se boriš, ali možeš biti i ubijen, a samim tim kako ćeš se oženiti i kako ćeš dijeliti imetak? Vjernik se opet suprotstavlja šejtanu i bori se na Allahovom dž.š. putu... Nakon ovoga Poslanik s.a.v.s. je rekao: - Ko uradi ovako, zaista će ga Allah uvesti u džennet. Ko bude ubijen na Allahovom putu, On će ga zaista uvesti u džennet. Ko se utopi, Allah će ga uvesti u džennet. Ko nastrada od životinje, Allah će ga uvesti u džennet...!"

Dokaz za gore navedeno postoji u Kur'anu, gdje Allah dž.š. kaže:

„E, zato, što si odredio pa sam u zabludu pao" - reče - „kunem se da ću ih na Tvom pravom putu presretati, pa ću im i sprijeda, i straga, i zdesna, i slijeva prilaziti, i Ti ćeš ustanoviti da većina njih neće zahvalna biti!"

(Al-A'raf, 16-17)

Šejtanu nije dovoljno samo to da odvraća Allahove dž.š. robove od činjenja dobrih dijela, nego nastoji i trudi se da ljudi bar čine pogrešno vjerske dužnosti i obaveze. Ukoliko ne postigne kod njih svoj cilj na taj način, on ulaže maksimalan trud da bi na bilo koji način oskrnavio neku vjersku dužnost i obavezu. Muslim prenosi da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Zaista šejtana spopadne prdljavina od bježanja kada začuje poziv na namaz (ezan) da ga nebi čuo, a kada prestane učenje ezana vraća se i došaptava, a kada čuje ikamet također ode da ga ne bi čuo, ali kada, prestane mujezin sa učenjem, vraća se i opet došaptava".

U drugom rivajetu stoji:

„Kada mujezin završi učenje ikameta, približava se šejtan da bi došaptavao klanjaču i kaže mu: - Veličaj Allaha (uči u namazu), to i to, sve dotle dok se čovjek ne zbuni i smetne toliko da ne zna koliko je klanjao."

Jedan ashab je došao Poslaniku s.a.v.s. i pitao ga:

„Zaista se šejtan upliće između mene, mog namaza i učenja u namazu, tako što me pometa (tj. dešava mi se da pomiješam pri učenju u namazu ili da posumnjam koliko sam šta proučio)"?!

Muhammed s.a.v.s. mu je odgovorio:

„To je šejtan koji se zove Hinzeb, pa kada osjetiš njegovo prisustvo, zatraži utočište kod Allaha dž.š. od njega (tj. prouči euzu billahi min aš-šejtan ar-radžim) a zatim pljuni na lijevu stranu“.

Nakon tog događaja ashab je rekao:

„Učinio sam to što mi je naredio Poslanik s.a.v.s. pa ga je Allah dž.š. udaljio od mene“.

Hadis navodi Muslim u svom Sahihu.

8. IBLISOV NAJDRAŽI VID NEPOSLUŠNOSTI I GRIJEHA

Najbolji odgovor na ovo pitanje daće nam riječi Poslanika s.a.v.s.:

„Prijestolje Iblisa je na moru. Odatle šalje svoje odrede da se približe boravištu najpoštovanijih ljudi i iskušava ih. Jedan od njih dolazi do Iblisa i govori:

- Učinio sam to i to.

Iblis mu tada govori: - Nisi ništa učinio!

Zatim dolazi i drugi i kaže: - Nisam napustio čovjeka dok ga nisam posvađao sa ženom.

Iblis izjavljuje, pohvaljujući takvog svog sljedbenika: - On se približio čovjeku i ustrajan je u iskušavanju - i dodaje: *- Da, ti si ispunio svoj zadatak“.*

Hadis prenosi Muslim u svom Sahihu a njegov komentar smo dali ranije.

9. EPILEPSIJA PROUZROKOVANA OD STRANE DŽINA I NAČIN LIJEČENJA

Ulazak džina u tijelo čovjeka je, kao što navodi Ibn Teimijje, neosporno, u čemu se slažu i predstavnici ehli sunneta vel džema'ata Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„Oni koji se kamatom bave dići će se kao što će se dići onaj koga je dodirom šejtan izbezumio, zato što su govorili: „Kamata je isto što i trgovina. „A Allah je dozvolio trgovinu, a zabranio kamatu..." (Al-Baqara, 275)

Allahov Poslanik s.a.v.s. je rekao:

„Šejtan kola ljudskim tijelom kao što kola krv."
Epilepsija kod čovjeka prouzrokovana od strane džina može biti posljedica njihove strasti, požude tj. istih onih osobina koje su svojstvene samom čovjeku, iako je u većini slučajeva posljedica mržnje i osvete zbog njima učinjene nepravde od strane čovjeka kao što je npr. mokrenje na njih, posipanje vrelom vodom ili ubistvo nekog od njih."

Kao što smo ranije naveli džini su Allahovi dž.š. robovi i dužni su se pridržavati Njegovog zakona, čak i u slučaju kad neki musliman hoće da stupi u kontakt s nekim od njih, recimo, sa džinom koji je uzrok nečije epilepsije.

Džini su, dakle, dužni da se pridržavaju Allahovih dž.š. propisa i odredbi.

Kada je epilepsija kod nekog čovjeka prouzrokovana na prvi način (strašću i požudom), to je sramotno i ružno djelo zabranjeno od strane Allaha dž.š. i ljudima i džinima. Ako je epilepsija prouzrokovana na drugi način tj. mržnjom i osvetom, kako li je tek to pokuđeno jer je istovremeno i pokuđeno djelo

a i nasilje nad tim čovjekom. Džini će biti obaviješteni o tome i biće upoznati da je to zabranjeno i bestidno djelo, tj. da je to i bestidno djelo i nasilje s ciljem da bi se na taj način pribavio dokaz na kijametskom danu protiv njih i biće upoznati da će im se suditi po Allahovim dž.š. propisima koji su dostavljeni preko Božijeg Poslanika objema skupinama: ljudima i džinima. A u vezi druge mogućnosti - „nepravde“ nanesene džinima od strane ljudi, ako čovjek nije bio svjestan učinjenog, džini će biti obavješteni da je taj čovjek to učinio u neznanju, ako nema namjeru da ošteti nekoga - ne može biti ni kažnjen. Ako je nepravdu čovjek učinio u svojoj kući i na svom posjedu, džini će biti upoznati da je kuća posjed tog čovjeka i da u njoj čovjek raspolaže kako hoće u domenu onoga što mu je uopće dozvoljeno, a džini nemaju pravo da borave na ljudskim posjedima bez njihove dozvole, jer njihova prebivališta su ruševine i bezvodne pustinje. Ibn Teimijje smatra da se pod ovim podrazumijeva da će džini kada se usprotive čovjeku i kada mu budu htjeli učiniti nešto ružno, biti obavješteni o Allahovim dž.š. propisima i da će im se za to predočiti dokaz. Biće im naređeno dobro a zabranjeno zlo kao što se to čini i s ljudima, jer Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„Onaj ko ide pravim putem, od toga će samo on koristi imati, a onaj ko luta - na svoju štetu luta, i nijedan griješnik tuđe grijehe neće nositi. A Mi nijedan narod nismo kaznili dok poslanika nismo poslali“. (Al-Isra', 15)

Također je rekao:

„O skupe džinski i ljudski, zar vam iz redova vas samih poslanici nisu dolazili koji su vam ajete Moje kazivali i upozoravali vas da ćete ovaj vaš dan dočekati?...“

(Al-An'am, 130)

10. KUGA PROUZROKOVANA OD STRANE DŽINA

Ahmed i At-Taberani navode da je Poslanik s.a.v.s. rekkao: *„Propast za moj umet je ogovaranje i kuga. Kuga je od strane vaših neprijatelja, džina a u svakoj stvari (pojavi) postoji pouka.“.*

Al-Hakim u „Mustedreku“ navodi:

„Kuga je od strane vaših neprijatelja, džina i ona vam je opomena i pouka“.

Možda je bolest Allahovog Poslanika Ejjuba s.a.v.s. bila zbog džina, a Allah dž.š. kaže:

„I sjeti se roba našeg, Ejjuba kada je Gospodaru svome zavapio: Šejtan me na zlo navraća i misli lažne mi uliva!“ (Sad, 41)

11. ISTIHAZA JE ŠEJTANOVO ISKUŠENJE

Jedna od bolesti koju prouzrokuje šejtan kod žena je istihaza. Tirmizi prenosi da je Poslanik s.a.v.s. rekao za ženu, kod koje je menstruacija neredovna, tj. za ženu koja ima istihazu :

„Istihaza je šejtanovo iskušenje“.

(o istihazi vidi opširnije u Fikh-ul-ibadat od Muhammeda Serdarevića, str. 32)

12. ŠEJTAN I SNOVI

Šejtan stalno pokušava da nanese štetu ljudskom tijelu i duši. Tijelu nanosi štetu preko bolesti, a duši na više načina, a mi ćemo ovdje navesti štete koje šejtan prouzrokuje preko snova. Šejtan donosi čovjeku za vrijeme sna uznemirujuće i neprijatne snove da bi ga na taj način ražalostio, naudio mu i nanio duševnu patnju.

Muslim prenosi da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Postoje tri vrste snova: san od Milostivog, koji je radosni nagovještaj čovjeku, san od šejtana, koji je zamorni i sumorni nagovještaj čovjeku, i san, koji je posljedica čovjekove svakodnevne preokupacije."

Buhari prenosi da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Ako neko od vas usnije san, koji mu je drag i prijatan, neka zna da je taj san od Allaha dž.š., neka Mu zahvali na njemu i neka ga ispriča drugima.

Ako neko, pak, usnije san koji mu se ne dopada i koji je neprijatan, neka zna da je taj san od šejtana, u tom slučaju neka zatraži Allahovu dž.š. zaštitu od ovakvog sna i njegova zla, neka taj san nikome ne priča, i ako tako postupi, taj san mu neće naškoditi."

13. ŠEJTANOVO DOŠAPTAVANJE

Osnov šejtanskog došaptavanja (vesvese) je pokret i nečujni, neosjetljivi šum, pa se pričuvaj ovakvog tihog došaptavanja u svojoj duši.

Ovdje se nameće pitanje, kako se događa došaptavanje od Iblisa i kako ono dospijeva u čovječije srce?

Ibn 'Akil kaže, odgovarajući na ovo pitanje:

„Došaptavanje je onaj govor kome je naklonjena ljudska priroda i duša i koji ulazi u tijela Ademovih a.s. potomaka. Iblisovo tijelo je prefinjeno, pokretljivo i podesno za različite transformacije, što mu omogućava i olakšava da s uspjehom vrši došaptavanje koje se ostvaruje i najlakše pogađa dušu preko po nju pogubnih misli."

Uzvišeni Allah dž.š. kaže:

„On (Iblis) došaptava ružne misli u ljudske duše." (An-Nas, 5)

Neki tvrde da je došaptavanje nemoguće iz dva razloga: bili bismo u stanju da ga čujemo našim čulom sluha, ukoliko postoji, a ulazak džina u tijelo je nemoguć, jer su oni od vatre, pa bi u tom slučaju spalili i sagorjeli ljudsko tijelo.

Prvima možemo odgovoriti da je moguće da postoji nešto za čim teži ljudska duša npr. sihirbaz (čarobnjak) koji puhne u onoga koga želi začarati a pri tome se ne čuje nikakakav glas. Drugo polazište zastupaju oni koji smatraju da, ukoliko bi džini ulazili u ljudska tijela time bi ga automatski sagorjeli a takvo mišljenje je također pogrešno jer džini nisu od užarene i zapaljive vatre.

Oni su samo u svom početku stvoreni od vatre, a što se tiče njihovog „aduta" da je nemoguće prožimanje i ulaženje džina u ljudska tijela, možemo im napomenuti, da vrlo profinjeno tijelo kakvo je kod džina može da se uvuče kroz otvore na ljudskom tijelu, kao što je slučaj, uostalom, i sa dušom i strašću koje ulaze u sva ljudska tijela.

14. HITNJA JE ŠEJTANSKI POSAO

Ibn Sina u djelu „Al-Idžaz“ prenosi da je Poslanik s.a.v.s. rekao: *„Strpljivost je od Uzvišenog Allaha a hitnja od šejtana.“*

15. ŠEJTAN JE STALNO UZ NEPRAVEDNOG SUCA

Nema sumnje da nepravedan sudac ne zaslužuje društvo i bliskost Allaha dž.š.. Blizina i društvo koje odgovara takvom sucu je šejtanovo okruženje i bliskost. Tirmizi prenosi od Abdullah b. ebi Avfa da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Allah je sa sucem dok ne pogriješi i učini nasilje prema nekom čovjeku, a kada pogriješi, Allah ga prepušta šejtanu koji od tog trenutka biva sučev stalni pratilac.“

16. ŠEJTAN VEŽE ČVOROVE NAD SPAVAČEM

Imam Buhari prenosi da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Šejtan na potiljku svakog od vas, dok spavate, veže tri čvora. Ta tri čvora veže u toku noći i boravi uz spavača. Ako se čovjek probudi pa pomene ime Uzvišenog Allaha dž.š. razveže se jedan čvor, ako uzme abdest razveže se drugi čvor, a ako ustane i klanja, i treći čvor.

Ako čovjek tako postupi, ujutro će se probuditi raspoložen i dobre volje, a ako ne, probudiće se loše raspoložen i trom.“

Ovo se dešava onom ko prije spavanja ne prouči ajetul-kursijju, kraj sure el-Bekare, ili nešto drugo iz Kur'ana što bi ga sačuvalo od šejtana.

Onaj ko prouči navedeno, ne ostavlja nikakvu mogućnost šejtanu da utiče na njega, a o koristima učenja pojedinih sura i dijelova sura, govorićemo u nastavku knjige.

17. KONTAKT ŠEJTANA SA ČOVJEKOM

Tirmizi prenosi da je Muhammed s.a.v.s. rekao:

„Zaista čovjek ima dva saputnika: šejtana i meleka. Šejtanov saputnik je onaj koji poziva na zlo i poriče Istinu. Melekov saputnik je onaj koji poziva na dobro i prihvata Istinu, pa ko ovo svojstvo osjeti kod sebe neka zna da je ono od Uzvišenog Allaha dž.š. i neka Mu zahvali na tome. A ko osjeti ono prvo, neka zatraži Allahovu zaštitu od prokletog šejtana."

Zatim je Muhammed s.a.v.s. proučio slijedeći ajet:

„Šejtan vas plaši neimaštinom i navraća vas da budete škrti, a Allah vam obećava oprost i nagradu Svoju; Allah je neizmjerno dobar i zna sve." (Al-Baqara, 268)

18. PRISUSTVO ŠEJTANA PRI ROĐENJU NOVOROĐENČETA

Ne postoji ni jedno novorođenče kome prilikom rođenja nije prisustvovao šejtan, osim Merjem r.a. i njenog sina. Buharija i Muslim prenose od Ebu Hurejre da je Poslanik s.a.v.s.rekao:

„Nema nijednog novorođenčeta a da ga šejtan ne dotakne prilikom rođenja. Dijete vrisne od tog dodira a to se nije desilo jedino Merjem i njenom sinu."

19. PRISUSTVUJE LI ŠEJTAN INTIMNOM ODNOSU IZMEĐU SUPRUŽNIKA?

Šejtan prisustvuje intimnom odnosu supružnika. Zbor toga svaki Musliman prilikom prilaska ženi treba da spomene Allahovo dž.š. ime i da zatraži od Njega zaštitu od prokletog šejtana.

Buharija i Muslim prenose da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Ako neko od vas želi da priđe svojoj ženi neka prouči: 'U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Gospodaru moj, udalji Šejtana od nas i od onoga što si nam podario'. Ako bude suđeno da se tom prilikom začne dijete, šejtan mu neće nikada moći naškoditi."

20. PRISUSTVO ŠEJTANA KOD SVIH LJUDSKIH DJELATNOSTI I AKTIVNOSTI

Šejtan prisustvuje svim ljudskim djelatnostima. Muslim i Tirmizi prenose od Džabira da je Poslanik s.a.v.s rekao:

„Šejtan prisustvuje svakoj djelatnosti. koju obavlja neko od vas, pa čak i kada se hranite. Ako prilikom jela nekom od vas

ispadne zalogaj neka ga uzme, očisti sa njega ono što nije čisto, neka ga pojede i ne ostavlja šejtanu. A kada završite sa jelom, oližite svoje prste jer ne znate u kojoj hrani je Allahov berićet."

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ

تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ

"Oni koji se Allaha boje, čim ih sablazan šejtanska dodirne, sjete se, i odjednom dođu sebi"

(Al - A'raf, 201)

OSMO POGLAVLJE

SREDSTVA KOJIMA SE ČOVJEK SUPROTSTAVLJA ŠEJTANU

1. Traženje utočišta kod Allaha dž.š. (učenje Euzubile)
2. Traženje utočišta kod Allaha dž.š. prilikom učenja Kur'ana
3. Traženje utočišta kod Allaha dž.š. pri ulasku u klozet
4. Traženje utočišta kod Allaha dž.š. prije spavanja
5. Traženje utočišta kod Allaha dž.š. prije odnosa sa ženom
6. Sure en-Nas i el-Felek
7. Stalno spominjanje Allaha dž.š.
8. Učenje prva tri ajeta sure Al-Mu'min uz ajetul kursijju
9. Završni ajeti sure Al-Baqara
10. Abdest i namaz
11. Učenje Ajetul-kursijje
12. Pokajanje i traženje oprosta
13. Učenje sure Al-Baqara
14. Dobročinstvo
15. Nauka je utvrđenje od šejtana
16. Obaveza je svakog muslimana da se drži džema'ata.

1. TRAŽENJE UTOČIŠTA KOD ALLAHA DŽ.Š. (UČENJE EUZUBILE)

Pripovjeda se da je neko iz prve generacije vjernika pitao svoga učenika:

- Šta činiš kada te šejtan navodi na grijehe?
- Suprostavljam mu se.
- Ako se vrati?
- Ponovo mu se suprostavljam.
- To može dugo potrajati. Da li si ikad bio u situaciji kada prolaziš pored stada da te napadnu psi i da te onemoguće da prođeš, šta bi tada učinio?
- Borio bih se protiv njih i nastojao ih otjerati.
- To ti je, također, vrlo naporno, zar ti ne bi bilo lakše da zatražiš pomoć od čobana da te zaštite od njih.“

Prema tome, najviše nam protiv šejtana može pomoći njegov Stvoritelj. Najbolji način zaštite od šejtana i njegove vojske je traženje utočišta i pomoći od Allaha dž.š. Allah je moćan i kada roba stavi pod Svoju zaštitu kako šejtan može do njega doprijeti?! Allah dž.š. kaže:

„Ti sa svakim - lijepo! I traži da se čine dobra djela, a neznalica se kloni!

A ako šejtan pokuša da te na zlo navede, ti potraži utočište u Allaha, On uistinu sve čuje i zna.“ (Al-A'raf, 199-200)

Allah dž.š. se obraća svom Poslaniku s.a.v.s. i općenito, svim vjernicima, naređujući im da traže utočište kod Njega od

priviđenja šejtanskih, odnosno samog njihovog prisustva:

„... i reci: „Tebi se ja, Gospodaru moj, obraćam za zaštitu od priviđenja Šejtanskih, i Tebi se, Gospodaru moj, obraćam da me od njihova prisustva zaštitiš!“ (Al-Mu'minun, 97-98)

Uzvišeni Gospodar nam naređuje da tražimo kod Njega utočište od priviđenja, navođenja i došaptavanja šejtanskih.

Pojam „isti'aza“ (traženje utočišta), po Ibn Kesiru, označava stavljanje pod zaštitu i okrilje Allaha dž.š. od zla svih onih koji zlo mogu nanijeti, a riječi „Euzu billahi mine-š-šejtani-r-radžim“ znače - Tražim zaštitu kod Allaha dž.š. od prokletog šejtana, da me ne šteti ni u vjeri, ni u ovosvjetskom životu, da me ne odvodi od djela koja su mi naređena, da me ne podstiče na ono što mi je zabranjeno, jer šejtana od čovjeka može odvratiti samo Allah dž.š. Zbog toga, Uzvišeni Allah dž.š. nam naređuje da oprezno postupamo sa ljudskim šejtanima i da ih nastojimo „prevariti“ na taj način što ćemo činiti dobra djela da bi ih na taj način odvratili od bilo kakvog maltretiranja.

Po pitanju džinskih šejtana naređuje nam se da tražimo utočište kod Allaha dž.š., jer oni ne prihvataju i ne nasjedaju ni na kakvu „prevaru“, i na njih ne utiče naše lijepo ponašanje, jer su oni jako zli po prirodi, i od njih nas može,spasiti samo Onaj ko ih je stvorio. (Ibn Kesir, Tefsiru-l-Kur'ani-l-azim, I tom, 28 str.)

Jednom prilikom Abdurrahman b. Hunejš je upitan:

- Da li si zapamtio Vjerovjesnika s.a.v.s.?

- Da!

- Šta je činio Vjerovjesnik s.a.v.s. u noći kada su ga napali šejtani?

- Te noći spustili su se šejtani kod Božijeg Poslanika iz

različitih uvala i klanaca gdje žive, a među njima je bio jedan šejtan sa bakljom u rukama. Kada je htio da njome spali lice Božijeg Poslanilka s.a.v.s., do Vjerovjesnika s.a.v.s. se spustio Džibril a.s. i rekao mu:

- Muhammede, uči!

- Šta da učim? - upita Muhammed s.a.v.s.

- Uči: - Utječem se Allahovim potpunim riječima od zla koje je stvoreno i koje se umnoži, od zla koje se s neba spušta i koje se ka nebu uzdiže, od zla noćnih spletki, a i onih dnevnih, od zla svakog vračara, sem onoga koji želi pomoći, o Milostivi!"

Time je ugašena šejtanska vatra i Allah dž.š. ih je na taj način porazio. (Prenosi Ahmed b. Hanbel)

2. TRAŽENJE UTOČIŠTA KOD ALLAHA DŽ.Š. PRILIKOM UČENJA KUR'ANA

Allah dž.š. zahtijeva da se utočište kod Njega traži i prije učenja Kur'ana a.š.:

„Kada hoćeš da učiš Kur'an zatraži od Allaha zaštitu od šejtana prokletog, on doista nema nikakve vlasti nad onima koji vjeruju i koji se u Gospodara svoga pouzdaju."

(An-Nahl, 98-99)

Prema riječima Kurtubija ovaj imperativ je na nivou poželjnosti, što je, također mišljenje većine islamskih naučnika.

Nukaš od Ata'a prenosi da je učenje E'uze obavezno prije svakog učenja Kur'ana, sem u namazu.

O učenju E'uze u namazu mišljenja su podijeljena:

- Ibn Sirin, Naha'i i drugi naučnici uče E'uzu na svakom

rek'atu, prihvatajući ovu Allahovu dž.š., naredbu u njenom općenitom smislu.

- Ebu Hanife i Šafi uče E'uzu samo na prvom rek'atu, smatrajući učenje u cijelom namazu jednom cjelinom.

- Malik nije učio E'uzu u propisanim, nego samo na teravih namazu.

Traženje zaštite kod Allaha dž.š. od šejtana pri učenju Kur'ana ima mnogobrojne vrijednosti i poruke, između ostalih su:

1. Kur'an je lijek za ljudsku dušu i otklanja sva zavođenja, došaptavanja i požude koje šejtan ubacuje u nju. On je lijek za sve ono što šejtan poduzima protiv čovjeka. Čovjeku se naređuje da uči E'uzu da bi se njom zaštitio, neutralisao i izolovao otrov, te oslobodio srce tog otrova i da bi, nakon toga, mogao Kur'an zagospodariti ljudskom dušom i uticati na nju, kao što je rečeno:

„Osjetih ljubav njenu prije nego i spoznah šta je ljubav. Ona očisti moje srce od svega drugog i njime zagospodari."

Ovaj djelotvorni lijek ulazi u srce nakon što je ono očišćeno od svih natruha i tek tada postiže potpuni uspjeh.

2. Kur'an je sastavni dio upute, znanja i svakog dobra u srcu, isto kao što je voda sastavni dio svake biljke. Šejtan je vatra koja postupno spaljuje biljke. Šejtan osjeti da se biljka dobro razvija u srcu, on požuruje da je uništi i spali. Stoga se učaču Kur'ana a.š. naređuje da traži zaštitu kod Allaha dž.š. od šejtana da on ne bi uništio one koristi i dobra koja su postignuta učenjem Kur'ana a.š.

Razlika između ovoga i prethodno izrečenog je u tome što se u prvom slučaju učenjem E'uze želi postići korist od

proučavanja Kur'ana, a u drugom slučaju želi se ta postojeća korist i blagodat zadržati i očuvati.

3. Meleki se približavaju učaču Kur'ana i slušaju ga, kao što se to spominje u hadisu Esida b. Hudajra gdje se kaže da je on, kada je učio Kur'an, vidio oblak i na njemu svjetiljke, pa mu je Alejhi-s-selam rekao: *„To su meleki"*.

Šejtan je protivnik meleku i njegova suprotnost. Zbog toga se traži od učača Kur'ana da moli Allaha, dž.š., da udalji njegova neprijatelja, da bi mu mogao pristupiti melek, jer je to mjesto gdje se zajedno ne mogu naći melek i šejtan.

4. Šejtan napada na učača Kur'ana svojom konjicom da bi ga odvratio od razumijevanja i spoznaje onoga o čemu Allah dž.š. govori u Kur'anu. Zbog toga šejtan, koristeći svu svoju moć, nastoji da se postavi između srca učača Kur'ana i onoga što se postiže učenjem, da bi na taj način učača onemogućio da dopre do pravilne spoznaje samog Kur'ana i udaljio ga od njegovog pravilnog shvatanja i razumijevanja. Iz tog razloga učaču se naređuje da prije svakog učenja Kur'ana zatraži utočište kod Allaha, dž.š., od prokletog šejtana.

5. Učač se obraća Allahu, dž.š., Njegovim uzvišenim govorom i tada ga Allah, dž.š., sluša, još pažljivije ga sluša ukoliko učač ima lijep glas, mnogo pažljivije nego vlasnik svoju robinju - pjevačicu. Šejtansko učenje se izražava kroz pjesmu i pjevanje. Učaču se naređuje da šejtana odbije učenjem E'uze, pri razgovoru sa Allahom, dž.š., odnosno za vrijeme dok Gospodar sluša njegovo učenje. (Ahmed)

6. Allah, dž.š., izvještava da nije poslao nijednog vjerovjesnika niti poslanika - a da šejtan nije - kada bi on što kazivao, u kazivanje njegovo nešto ubacio. Po mišljenju svih ranijih učenjaka, u ovom ajetu govori se o tome da - kada bi neko od poslanika recitovao neku od objavljenih knjiga, šejtan bi u to recitovanje nešto ubacivao. Pa kada je ovo šejtan činio poslanicima, alejhimu-s-selam, kako da neće ostalima. Zbog toga vidimo da učači griješe, pogrešno uče, šejtan im komplikuje učenje, mrsi im jezike ili opeterućuje njihove umove. Kada učač pristupi učenju Kur'ana nešto od ovoga će mu se, zasigurno, desiti, ili čak sve navedeno.

7. Šejtan najjače napada kada čovjek naumi da uradi neko dobro djelo ili u fazi kada počinje da radi to djelo. On je tada nesnosan jer po svaku cijenu želi odvratiti čovjeka od onoga što je naumio da učini.

3. TRAŽENJE UTOČIŠTA KOD ALLAHA, DŽ.Š., PRI ULASKU U KLOZET

Sunnet je da onaj koji ulazi u klozet zatraži zaštitu kod Allaha, dž.š., od šejtana, kao što se navodi u sahihima, u Enesovoj predaji:

„Vjerovjesnik, s.a.v.s. je pri ulasku u zahod rekao:
'Bože moj, utječem - Ti se od muških i ženskih šejtana'."

U Sunenu Ebu Davudovom, sa vjerodostojnim senedom, navodi se od Zejd b. Erkama hadis u kome se kaže:

„Rekao je Božiji Poslanik: - Ovi klozeti su nastanjeni

šejtanima, pa kada ulazite u njih, recite: - Utječemo se Allahu od muških i ženskih šejtana."

4. TRAŽENJE UTOČIŠTA KOD ALLAHA, DŽ.Š., PRIJE SPAVANJA

Lijepo je proučiti E'uzu prije spavanja, na osnovu onoga što se navodi u „Musnedu" Ahmed b. Hanbela, od Muhammed b. Ishaka, od Amr b. Šu'ajba, od njegova oca i djeda, da je rekao:

„Podučavao nas je Božiji Poslanik, s.a.v.s., riječima koje ćemo izgovarati prije spavanja: U ime Allaha, utječem se Njegovim potpunim riječima od Njegove srdžbe i kazne; od zla Njegovih robova i od priviđenja i prisustva šejtanskog."

5. TRAŽENJE UTOČIŠTA KOD ALLAHA, DŽ.Š., PRIJE ODNOSA SA ŽENOM

Podsticao nas je Božiji Poslanik, s.a.v.s., da učimo E'uzu kada prilazimo svojim ženama:

„U ime Allaha, Bože naš, sačuvaj nas šejtana i udalji ga od onoga čime si nas obdario;"

još je rekao:

„...ako se iz tog odnosa začne dijete nikada mu šejtan ne može nauditi." (muttefekun alejh)

6. SURE EN-NAS I EL-FELEK

Najbolje čime neko može zatražiti utočište kod Allaha, dž.š., jesu sure el-Felek i en-Nas.

Od 'Ukbe b. 'Amira se prenosi da je Božiji Poslanik, s.a.v.s., rekao:

„Nikada niko neće zatražiti utočište nečim boljim nego njima, Kul E'uzu bi rabbi-l-felek i Kul E'uzu bi rabbi-n-nas." (Nesai)

O njihovoj vrijednosti govore brojni hadisi. Muslim prenosi od 'Ukbe b. 'Amira da je Božiji Poslanik, s.a.v.s., rekao:

„Zar nisi vidio ajete koji su objavljeni ove noći, takvi nisu do sada viđeni, a to su: Kul E'uzu bi rabbi-l-felek i Kul E'uzu bi rabbi-n-nas."

Ahmed prenosi da mu je Božiji Poslanik, rekao:

- Hoćeš li da ti kažem čime se najbolje može zatražiti utočište kod Allaha, dž.š.?

- Svakako! - rekoh.

- Kul E'uzu bi rabbi-l-felek i Kul E'uzu bi rabbi-n-nas - reče Poslanik.

Tirmizi citira od Ebu Hurejre, a ovaj od Ebu Se'ida, da je rekao:

„Božiji Poslanik, s.a.v.s., je tražio zaštitu kod Allaha, dž.š., od šejtana i urokljivih očiju, dok nisu objavljene ove sure. Pošto su objavljene, njih je učio, a napustio je ostale načine traženja zaštite."

7. STALNO SPOMINJANJE ALLAHA DŽ.Š.

Šta misliti o čovjeku kojeg jure razjareni neprijatelji, a onda ga pristignu, opkole i svaki ga muči i maltretira na svoj način koliko god može.

Jedina mogućnost da ih se spasi je spominjanje (zikrullah) Allaha, dž.š. Spominjanje (zikrullah) Allaha, dž.š., je jedan od najdjelotvornijih načina da se čovjek spasi od Šejtana. Da u spominjanju (zikrullah) Allaha, dž.š., nema ničeg sem ovog svojstva - kao što kaže Ibnu-l-Kajjim - to bi bio dovoljan razlog da čovjek nikada ne prestaje sa njim.

Poštovanom čitaocu navodim slijedeći hadis da koliko-toliko uoči vrijednost spominjanja Allaha, dž.š., (zikrullaha):

„Abdu-r-Rahman b. Semre kaže:

- Izašao je, jednog dana, Božiji Poslanik, s.a.v.s., pred nas dok smo bili na sofi u Medini, i rekao nam:

- Juče sam vidio neobične stvari. Vidjeh čovjeka od mog ummeta kako mu dolazi melek smrti da mu uzme dušu, pa se tada ukaza njegovo dobročinstvo roditeljima, te se melek smrti vrati.

Vidjeh čovjeka kome bi predočena kaburska kazna, pa se pojavi njegov abdest i spasi ga toga.

Vidjeh jednog mog sljedbenika kako ga šejtani tjeraju, pa mu dođe spominjanje Allaha, dž.š., (zikkrullah) i otjera šejtane.

Vidjeh jednog mog pripadnika kako su ga opkolili meleki kazne, pa se pojavi namaz kojeg je obavljao i izbavi ga iz njihovih ruku.

Vidjeh jednog od mojih sljedbenika kako dahće od žeđi i kada god bi se približio vrelu, bio bi spriječen i otjeran, pa se

ukaza post mjeseca ramazana koji ga napoji i ugasi mu žeđ.

Vidjeh jednu osobu iz mog ummeta kako pokušava da se približi poslanicima koji su sjedili u halki. Kada god bi taj čovjek pokušao da se približi halki bio bi otjeran. Dođe mu kupanje nakon onečišćenja, uhvati ga za ruku i posadi ga kod mene.

Vidjeh jednog od mojih sljedbenika ispred kojeg bijaše tama, iza njega, također, tama, s desne i lijeve strane, tama, iznad tama i ispod njega tama, a on bijaše zbunjen u svemu tome, pa dođoše njegov hadždž i umra i izvedoše ga iz te tame na svjetlo.

Vidjeh čovjeka kako se rukom brani od plamenih jezičaka, pa mu dođe njegova sadaka koju je podijelio, te se postavi kao zastor između njega i vatre te ga svega natkrili.

Vidjeh i moga sljedbenika koji razgovaraše sa vjernicima ali oni s njim ne. Dođe njegovo održvanje rodbinskih veza i reče: - Skupino muslimana, on je mene održavao pa zbog toga razgovarajte s njim. Mu'mini su tada počeli s njim razgovarati i rukovati se.

Vidjeh pripadnika mog ummeta kojeg su okružile zebanije (čuvari Džehenema) pa im pristupi njegovo naređivanje dobra i odvraćanja od zla i spasi ga iz njihovih ruku te ga uvede među meleke milosti.

Vidjeh čovjeka kako kleči na koljenima, a između njega i Allaha, dž.š., bijaše zastor. Dođe njegova lijepa ćud, uze ga za ruku i uvede ga kod Allaha dž.š.

Vidjeh osobu, mog sljedbenika, a knjiga njegovih djela bi sa njegove lijeve strane. Dođe, tada, njegovo strahopoštovanje koje je osjećao prema Allahu dž.š., i uze knjigu njegovih djela i premjesti je na desnu stranu.

Vidjeh osobu čiji je tas dobrih djela bio lagan. Dođoše

njegova umrla djeca i otežaše mu taj tas.

Vidjeh čovjeka kako stoji na ivici džehennema pa mu dođe njegova nada u Allaha, dž.š., spasi ga toga i produži.

Vidjeh jednog od mojih sljedbenika, kako ga spuštaju u džehennem, ali tada dođoše njegove suze prolivene iz straha od Allaha, dž.š. i izbaviše ga iz toga.

Vidjeh jednog pripadnika moga ummeta kako stoji na sirat-ćupriji dršćući kao što drhti palmin list na olujnom vjetru. Dođe mu njegovo lijepo mišljenje o Allahu, dž.š., umiri ga i produži.

I vidjeh čovjeka kako posrće na sirat-ćupriji, čas puže, čas se uspravlja. Dođe mu njegov namaz uspravi ga i tako ga spasi.

Vidjeh jednog mog sljedbenika kako dođe do džennetskih vrata, ali se ona zatvoriše ispred njega. Tada dođe njegovo svjedočenje da nema drugog Boga sem Allaha, dž.š., pa mu se vrata otvoriše i on uđe u džennet."

Ovaj hadis citira Hafiz Ebu Musa el-Medini u djelu: „Et-Tergibu fi-l-hisali-l-mundžijje ve-t-terhibu mine-l-hilali-l-merdijji." Hadis je hasen.

Šejhul-islam Ibn Tejmijje je - po riječima Ibnu-l-Kajjima, itekako uvažavao ovaj hadis. Govorio bi:

„Postoje mnogi dokazi za njegovu autentičnost."

Cilj navođenja ovog hadisa bio je dio u kome se kaže:

„Vidjeh jednog od mojih sljedbenika kako su ga šejtani okružili, pa mu dođe spominjanje Allaha, dž.š., (zikrullah) te otjera šejtana od njega."

Zikrullah je jedan od najuspješnijih načina da se čovjek zaštiti od šejtana. Ovome idu u prilog i riječi Vjerovjesnika Jahja'a kojima naređuje Israelćanima slijedeće:

„...naređujem vam da spominjete Allaha, dž.š."

To vam je poput čovjeka koga neprijatelj samo što nije sustigao i prati ga u stopu, sve dok ovaj ne dođe do utvrđene građevine i na taj način se zaštiti. Na isti način, jedina mogućnost da se čovjek zaštiti od šejtana je spominjanje Allaha, dš.š.

Koristi stalnog spominjanja Allaha, dž.š., su neizmjerne. Zbog ograničenog prostora zadovoljit ćemo se navedenim, a ko želi da više sazna o ovim koristima neka konsultuje djelo imam Gazalija: „El-ezhar ve-d-da'vat", te djelo: „El-vabilu-s-sejjibu minel-kelimi-t-tajjibi" od Ibna-l-Kajjima.

8. UČENJE PRVA TRI AJETA SURE AL MU'MINU UZ AJETUL-KURSIJJU

Tirmizi bilježi od Ebu Hurejre da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

„Ko prouči Ha mim, tj. od početka sure Mu'min do „Ilejhi-l-mesir", i ajetul-Kursijju kada osvane, biće njima čuvan dok ne omrkne, a ko ih prouči kada omrkne, biće čuvan sve dok ne osvane."

9. ZAVRŠNI AJETI SURE AL-BAQARA

Tirmizi citira hadis od Ebu Mes'uda el-Ensarija da je Poslanik, s.a.v.s., rekao:

„Ko prouči dva završna ajeta sure Baqare u jednoj noći biće mu dovoljno."

Odnosno, biće mu dovoljno da se zaštiti od zla koje ga može uznemiriti.

Drugi smatraju da su mu dovoljna u tom smislu da ne mora klanjati nikakvih nafila.

Prvo mišljenje je prihvatljivije.

Tirmizi prenosi od Nu'man b. Bešira, a ovaj od Vjerovjesnika, s,a.v.s., da je rekao:

„Allah je sačinio Knjigu prije na dvije hiljade godina, nego je svijet stvorio. Objavio je iz nje dva ajeta kojima je završio suru El-Beqaru. Ako budu učena u kući u nju šejtani neće dolaziti tri noći."

10. ABDEST I NAMAZ

Jedno od najjačih sredstava kojima se čovjek štiti od šejtana su abdest i namaz. Ovo se posebno odnosi kod ispoljavanja srdžbe i požude što predstavlja vatru koja plamti u ljudskom srcu. Tirmizi prenosi od Ebu Se'ida El-Hudrija, a ovaj od Vjerovjesnika, s.a.v.s., da je rekao:

„Srdžba je žeravica u ljudskom srcu. Niste li vidjeli crvenilo očiju takve osobe i napinjanje njegojih vratnih žila. Ko se nađe u takvoj situaciji, neka se sastavi sa zemljom."

Ahmed, od 'Atijje b. 'Urve es-Sa'dija, citira hadis u kome Poslanik, s.a.v.s., kaže:

„Srdžba je šejtanska, šejtan je stvoren od vatre, vatra se gasi vodom, zato kada se neko od vas rasrdi, neka uzme abdest."

11. UČENJE AJETU-L-KURSIJJE

Najvrjednije čime se ljudsko biće može zaštiti od šejtana je učenje ajetu-l-kursijje. U hadisu, kojeg prenosi Muhammed b. Sirin od Ebu Hurejre, se kaže:

„Zadužio me Poslanik, s.a.v.s., da čuvam zekat ramazana, pa mi dođe neka nepoznata osoba i poče rasipati hranu. Ščepah ga i rekoh: - Sigurno ću te odvesti Poslaniku, s.a.v.s., - pa se navodi dalji tekst hadisa, a onda Ebu Hurejre reče: - Tada mi je kazao i ovo:

- Kada legneš u postelju prouči ajetu-l-kursijju i ona će te čuvati čitavo vrijeme te ti se šejtan neće približiti dok ne osvaneš. Poslanik, s.a.v.s., reče:

„Istinu ti je rekao, a inače je lažljivac, to je bio šejtan."

12. POKAJANJE I TRAŽENJE OPROSTA

Jedan od najboljih načina kojima se vjernik suprostavlja šejtanskom spletkarenju jeste da požuri sa pokajanjem kada ga šejtan zavede. Tako postupaju Allahovi, dž.š., dobri robovi:

„Oni koji se Allaha boje, čim ih sablazan šejtanska dodirne, sjete se i odjednom dođu sebi." (Al-A'raf, 201)

Hakim i Ahmed bilježe da je Poslanik, s.a.v.s., pripovijedao:

„Šejtan je rekao Allahu, dž.š.: - Tako mi Tvoje veličine, Gopodaru moj, stalno ću zavoditi Tvoje robove, sve dok su im duše u tijelima. Allah, dž.š., tada reče:

- Tako mi Moje uzvišenosti i veličine, Ja ću im opraštati sve dok budu od Mene oprosta tražili."

13. UČENJE SURE AL-BAQARA

Od kuća vjernika i njih samih, šejtana udaljava, između ostalog, učenje sure Al-Baqara:

„Nemojte svoje domove činiti grobovima! Zaista, u kuću u kojoj se uči sure Al-Baqara, šejtan ne ulazi."

Po smislu isti hadis citira Ahmed od Suhejla, od njegova oca, od Ebu Hurejre.

Riječi: „Nema drugog boga sem Allaha, Jedinog. On nema ortaka. Njemu sva vlast i zahvala pripada. On je svemoćan. Ponavljanje ovih riječi donosi vjerniku brojne koristi. Njih će nam objasniti slijedeći hadis:

„Ko kaže: 'Nema boga sem Allaha, Jedinog. On nema ortaka. Njemu sva vlast i zahvala pripada. On je svemoćan!', dnevno sto puta, imaće nagradu kao da je oslobodio deset robova; upisaće mu se sto sevaba, a izbrisaće mu se sto grijeha. Biće zaštićen od šejtana, toga dana sve dok ne omrkne, i niko neće imati vredniju nagradu od njega, sem onoga ko je to učinio više puta."

Hadis se nalazi u sahihima. Prenosi ga Semure, oslobođeni rob Ebu Bekra od Ebu Saliha, od Ebu Hurejre.

14. DOBROČINSTVO

Ono što vjernika udaljava da ne dospije u šejtanske zamke je da praktikuje i pridržava se slijedećih dobročinstava: pogleda, govora, hrane i druženja sa ljudima.

Poslanik, s.a.v.s., je rekao za pogled:

„Nemoj da ti pogled slijedi pogled, jer je dozvoljen samo prvi a drugi ne."

Ovaj hadis bilježi Ahmed u „El-Musnedu".

Poslanik, s.a.v.s., je rekao za govor:

„U pravilnost i ljepotu Islama nekog čovjeka spada i to da napusti i kloni se onoga što ga se ne tiče." (Ahmed)

Poslanik, s.a.v.s., je rekao za hranu:

„Nijedan čovjek ne puni lošiju posudu do svoga stomaka."

Mudri Lukman je govorio svom sinu:

„O sinak! Ako napuniš svoj stomak, uspavaćeš misao, potisnućeš mudrost i tvoji udovi će zanemariti ibadet."

Što se tiče druženja i odnosa sa ljudima - to je neizlječiva bolest koja donosi zlo. Koliko te je puta druženje i beskorisna priča udaljila od Allahove, dž.š., blagodati i milosti. Koliko puta je posijalo neprijateljstvo i mržnju. Koliko je bolova posadilo u srcu da bi se i nepomične planine uzdrmale, a ti bolovi ne nestaju iz srca.

U druženju je propast i na ovom i na budućem svijetu i Allahov, dž.š., rob treba da upražnjava samo onoliko druženja koliko mu je neophodno."

15. NAUKA JE UTVRĐENJE OD ŠEJTANA

Najbolje utvrđenje i način zaštite od šejtana jednom vjerniku je nauka. Tirmizi prenosi da je Poslanik, s.a.v.s., rekao:

„Jedan fakih (poznavalac šerijatskog prava i teologije) je žešći u borbi protiv šejtana od hiljadu 'abida' (Allahovih, dž.š., robova)."

Važnost nauke za vjernika u konfrontaciji sa šejtanom najbolje će nam se otkriti kroz slijedeću priču koju prenosi Ibn Abas:

„Šejtani su rekli Iblisu: Gospodaru, mi se radujemo smrti učenjaka mnogo više nego smrti 'abida', jer nam učenjak priređuje brojne zamke, a 'abid' ne. Iblis reče: - Pođite sa mnom! Došli su do jednog 'abida' i zatekli ga na namazu. Iblis reče:

- Želimo nešto da te pitamo: Da li je tvoj Gospodar u stanju da stvori svijet u ljusci jajeta?

Abid odgovori:

- Ne znam!

Tada Iblis reče šejtanima:

- Vidjeste li kufr (nevjerovanje) u njegovom odgovoru?!

Zatim Iblis sa svojom braćom dođe do učenjaka kojeg zateče kako se šali u društvu svojih prijatelja i rekoše mu:

- Želimo nešto da te pitamo!

Učenjak odgovori:

- Pitajte!

Iblis mu reče: - Da li je tvoj Gospodar u stanju da stvori svijet u ljusci jajeta?

- Da - odgovori učenjak!

Kako! - upita Iblis?

Učenjak prouči slijedeći ajet:

„I zaista On može, kada nešto hoće, samo za to rekne: „Budi"! - i ono bude. (Ya - Sin, 82)

Nakon ovoga Iblis reče šejtanima:

- Vidjeste li kolika je razlika između 'abida' i učenjaka?! 'Abid ne čini nasilje ni sebi ni drugima ali učenjak uz to svojim velikim znanjem ponižava mene."

16. OBAVEZA JE SVAKOG MUSLIMANA DA SE DRŽI DŽEMA'ATA

Poznato je da je šejtan s onim koji se izdvaja iz džema'ata. Stoga je neophodno da se svaki musliman drži džema'ata i bude aktivni član zajednice muslimana, jer ga to udaljava od šejtanskih zabluda i zamki. Tirmizi i Ahmed navode da je Poslanik, s.a.v.s., rekao:

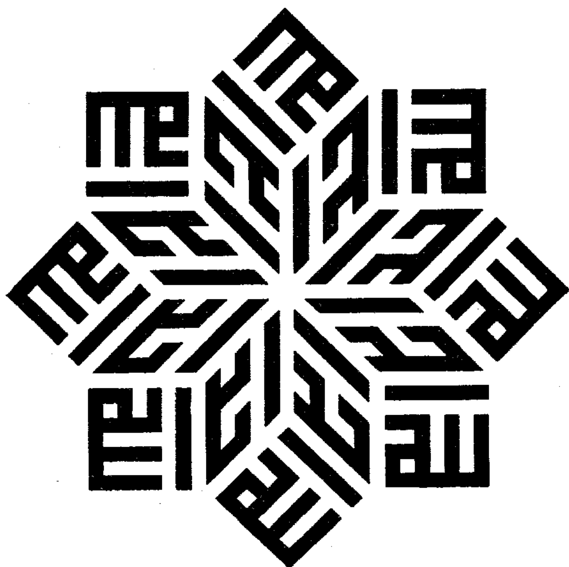
„Ko od vas želi da uđe u džennet, neka se drži džema'ata, jer je šejtan s pojedincem a dalje od dvojice."

Tirmizi za ovaj hadis kaže da je hasen i sahih.

Ibn-Sa'id prenosi da je Poslanik, s.a.v.s., rekao:

„Allahova ruka je nad džema'atom, a šejtan je s onim koji se izdvaja iz džema'ata."

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

UDK 297.12

EASHUR, Mustapha

Svijet džina i njegove tajne / Mustafa Ašur ; sa arapskoga preveo Avdija Hasanović. - Mostar : Islamski centar, 1997. - 123 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Islamske teme)

Prevod djela: Alemul džinni - esraruhu ve hafajahu

ISLAMSKI CENTAR MOSTAR